

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 46 (1969) 1987 LAPKRITIS-NOVEMBRIS 10

LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS METAI

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

50 ct.

Kalbanti tyla

Praėjo Visų šventųjų diena, praėjo Vėlinės, bet paliko mūmose savo pėdsakus, būtent susimąstymą ties šio gyvenimo riba. Daugelis tautiečių anomis dienomis apėmė savo artimuosius, palaidotus įvairiose kapinėse. Lankytojai buvo gausūs, nes kapinės lietuviui yra vieta, kur kalba ir tyla. Ji byloja lankytojui, kad žemiškasis gyvenimas tėra pakopa į antžemiškąjį, visai kitokį nei žmogus gali įsivaizduoti. Toji tyla byloja apie žmogaus orumą, apie jo dvasinį pradą, kuris nenyksta su irstančiu medžiaginiu pavidalu. Dėl to teikiama pagarba ir mirusiam žmogui. Dėl to jis laidojamas su tinkamu orumu, palaidimas kaip išskelbiantis svečias į naują karalystę. Dėl to puošiamas jo kapas, žymimas atitinkamu paminklu. Dėl to jis lankomas artimųjų įvairiomis progomis. Tuo būdu dvasinis ryšys nenutrūksta tarp gyvųjų ir mirusiųjų, panašiai kaip jis nenutrūksta tarp artimųjų, gyvenančių abiejuose Atlanto pusėse. Dvasia nugali bet kokias medžiagines ribas. Jos negali izoliuoti joks kalėjimas. Ji prasiveržia net iki antžemiško horizonto, kuris nėra prieinamas jokiems instrumentams. Kapų tyloje jina randa kelius ryšiams su Anapus.

LIETUVIUI kapinės yra garbinga vieta, kur ilsisi jo artimieji, jo tautos nariai, jo tikėjimo broliai ir seserys. Tai kartu ir šventa vieta, kurios negalima profanuoti jokiais paniekinančiais veiksmais. Ji pažymėta kryžiumi, kuris yra krikščioniškojo tikėjimo simbolis. Jo akivaizdoje belieka žmogui tikslai susimąstyti bei nusilenkti, nes už jo prasideda kitas pasaulis. Tokioje nuotaikoje lietuviui nejučiomis kyla noras turėti tokias kapines, kuriose vyrautų lietuviškas orumas, kurios būtų tarytum lietuviško gyvenimo tęsinys. Lietuvis nori, kad kapinių paminklai savo pavidalu, savo kalba būtų savos tautos žodžiais. Tai neįmanoma svetimose kapinėse, kur vyrauja visai kitokia nuotaika, stokojanči tradicinio lietuviško orumo ir meilės mirusiems. Dėl to lietuvių ir išeivijoje, kur galėdami, steigia savo kapines ar bent skyrius svetimose kapinėse. Didžiausios išeivijoje lietuvių kapinės yra Čikagoje (net dvi) ir Torontose (Mississaugoje). Yra jų ir senose Pensilvanijos plotuose, kur kadaise lietuvių išeiviai kūrėsi bei gyveno lietuviškuose miesteliuose. Į esamas lietuvių kapines atkeliauja tautiečiai amžinam poilsiui iš labai tolimų apylinkių, kad galėtų būti tarp savųjų.

SAVOS kapinės yra lietuviška užuovėja, tarytum tėvynės Lietuvos dalelė. Jose ir paminklai yra daugiausia savito stiliaus, ir įrašai lietuviški, ir ženklai, atkeliaujant iš savojo krašto drauge su išeiviais. Po daugelio metų būsimos kartos atras šias lietuviškas oazes svetimoje žemėje, jas studijuos ir gerėsis jų lietuviškumu, neužgožtu svetimybė. Dėl to svarbu išsaugoti kapinių lietuviškumą, kad jos netaptų svetimųjų grobiu. O pavojai tykvoja jau dabar! Iš kur? Iš kitataučių? Anaipol net! Jie ateina iš pačių lietuvių, kartais net visuomenės veikėjų. Jie veržė veržiasi su angliškumu – reikalauja angliškų įrašų ant savo paminklų, angliškai įrašo savo vardus, pavardes, įveda angliškus posakių! Tai skaudus nesupratimas, tai lietuviškų kapinių nutautinimas. Ir jeigu kapinių administracijos leistų, netrukus dingtų mūsų kapinių lietuviškumas. Bet tai neturi įvykti – lietuviškos kapinės įsteigtos ne tam, kad būtų anglinamos. Kas nebrangina lietuviškumo, tenesiveržia į lietuviškas kapines. Jų lietuviškumą turėtų saugoti administracija, kuri yra atsakinga prieš mūsų visuomenę. Pastaroji yra sudėjusi daug lėšų savas kapines steigdama, tad dabar turime budėti, kad jos nebūtų nutautintos savų nesupratusių tautiečių.

Maironio minėjime Kaune 8000 dalyvių

Lapkričio 1 d. katalikų suaruos Maironio 125-rių metų gimimo minėjimas Kaune praėjo su dideliu pasisekimu. Dalyvavo 8000 asmenų. Lietuvių teisių gynėjai iš Lietuvos pranešė telefonu, kad po vidudienio pamaldų Kauno katedroje prie Maironio kapo katedros šventoriuje ir aplinkinėse gatvėse susirinko apie 3000 žmonių. Minia giedojo religines giesmes ir dainavo Maironio sukurtas dainas. Buvo deklamuojami jo eilėraščiai. Trumpos kalbos apibūdina poeto asmenybę, katalikiškojo tikėjimo ir tėvynės meilės įkvėpta jo kūryba. Pamaldų metu vyskupas Juozas Preikšas prisiminė Maironį kaip kunigą ir religinės poezijos kūrėją.

Vakarinės pamaldos vyko nuo 7 v.v. iki 9 v.v. Jų metu prie katedros susirinko dar apie 5000 žmonių. Minėjimas prie Maironio kapo, su jo giesmėmis, dainomis ir poezija truko beveik iki vidurnakčio. Minėjimo metu buvo išskeltos ir kai kurios žmogaus bei tautos teisių apsaugojimo problemos. Buvo reikalaujama garantuoti bent "persitvarkymo"

("perestroikos") politiką; kiti kalbėtojai reikalavo užtikrinti religijos laisvę ir atstatyti Lietuvos suverenumą, kurį panaikino slapta Stalino-Hitlerio sutartis. Milicija, kuri buvo sutelkta šalutinėse gatvėse, į minėjimą nesikišo, bet Saugumo pareigūnai filmavo aktyvių manifestacijų dalyvių. Niekas nebuvo sulaukytas. Apie 10 v.v. Kauno miesto vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas Kazakevičius kreipėsi į susirinkusią minią, prašydamas, kad išsikirstytų iki 11 v., nes įstatymas reikalauja nedrumsti nakties ramybės. Po šio prašymo daugumas minėjimo dalyvių išsikirstė, tik 500 jaunuolių dar koki pusvalandį be triukšmo tęsė minėjimą.

Piliečių teisių gynėjai Lietuvoje primena, kad nors rugpjūčio 23 d. demonstracija Vilniuje prieš Hitlerio-Stalino sutartį praėjo taikingai, Saugumas iki šiol tebetobulizuoja kaip kuriuos jos dalyvių. Bijoma, kad ir po šios Maironio garbei surengtos taikingos manifestacijos neisikiltų nauja teroro banga. ELTA

Vilniaus katedra – Lietuvos tikinčiųjų širdis. Toje vietoje pradėtas lietuvių tautos krikštas. Šimtmečių eigoje ši katedra buvo ne kartą sunaikinta ir vėl atstatyta. Dabartinė katedra statyta XVIII šimtmetyje. Okupacinė sovietų valdžia 1956 m. ją pavertė paveikslų galerija ir koncertų sale. Šalia katedros – varpinė

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

Demonstracija pakėlė nuotaiką Estijoje

Išstremto esto pareiškimai švedų laikraščiams

"Viešumas žadina baltiečių pasipriešinimą" – tokio pavadinimo straipsnį paskelbė plačiai skaitomas švedų dienraštis "Svenska Dagbladet" (1987. VII.27). Straipsnio autorius Ingmaras Lindmarkeris kalbėjosi su estu Tiitu Madissonu, kuris organizavo negirdėtą demonstraciją Taline rugpjūčio 23-ą, o po mėnesio turėjo išvykti į Švediją, kur apsigyveno viename Stockholmo priemiestyje. Demonstracija atgaivino Estijos žmonių viltį. Tik tada, kai yra viltis, žmonės pradeda aktyviai priešintis – sako Madissonas.

Siemiet rugpjūčio 23-tą Taline susirinko penki tūkstančiai estų. Ką jie kalbėjo ir darė, tai buvo antisovietiška. Daugiau ar mažiau reikiama reikalavimas buvo – laisva Estija. Ir vis dėlto demonstracija buvo leidžiama. Vienintelis, kuriam už tai kliuvo, buvo jos organizatorius Tiitas Madissonas. KGB liepė jam pasirinkti Rytus ar Vakarus. Praleidęs penkerius metus gulage ir dvejus Sibiro tremtyje, jis pasirinko paprastą bilietį į Švediją.

Tai irgi savo rūšies viešumas, vadinamoji atvira demokratija, pažymi Lindmarkeris. Rašykite ką norite, bet nusiikaltimas reikią kalėjimą ar pilietybės praradimą. "Publika ir be damned" – skelbė ir būk pasmerktas!

Dabar 37-rių metų statybos darbininkas estas gyvena švedų diskoje viloje pas bičiulius, yra saugus ir kalba apie savo tikėjimą ateitimi. Besikalbant per vertėją su švedu žurnalistu, Madissoną kviečia prie telefono. Skambina draugas iš Estijos, ką tik paleistas iš kalėjimo, kur jį išlaikė pusantros metų už tai, kad nuplėšė sovietinę vėliavą. Jis nori pranešti, kad dabar jį šaukia į sovietinę kariuomenę.

Švedų žurnalistas Madissonas pasakojimai apie nūdie-

nę Estiją Gorbaciovo valdžioje atrodo pilni prieštaravimų. Jis kalba apie drastiškas permainas, apie stiprėjantį rusinimą, apie blogėjančias gyvenimo sąlygas.

Viešumas paveikė estus. Dabar jie nebebijo sakyti ką galvoja. Laikraščiai pilni straipsnių, kokių prieš porą metų nebuvo galima įsivaizduoti. Gegužės mėnesį demonstravo mokyklų jaunimas prieš aplinkos naikinimą. Pradingo netgi tabu, kuris dengė vadinamąjį tautybių klausimą, rusų antplūdį Estijoje.

Vis dėlto viešumo ribos nėra labai aiškiai nubrėžtos. Galima kritikuoti rusų kalbos vyrvimą ir rusų aprūpinimą butais be eilės. Naujoje Talino gyvenvietėje iš 100.000 žmonių 90% yra rusai. Tačiau negalima kalbėti prieš pramoninimą ir kolonijinį išnaudojimą. Pramonė dirbtinai steigiamą vadinamame naftos sektoriuje. Žaliavos įvežamos iš kitur, ir gaminiai siunčiami į kitas Sovietijos dalis. Estija palieka be prekių ir be pelno.

Tačiau Gorbaciovo varžtų atleidimas sudarė geras sąlygas rugpjūčio demonstracijai. Ir tai, pasak Madissono, po šios Estijos istorijoje. Esą buvo pasakytos septynios prakalbos. Visos, pagal įprastinę terminologiją, antisovietinės, bet milicija tik fotografavo ir žymėjosi. Svarbiausias reikalavimas buvo paskelbti Molotovo ir Ribbentropo sutartį, kuri nuvedė į Baltijos valstybių aneksiją. Penki tūkstančiai užtraukė populiarią laisvės dainą "Būk laisva Estijos jūra!" Ji buvo viešai nedainuojama nuo 1945-ųjų metų. Renkami parašai, kad būtų statomas paminklas Stalino aukoms. Grupės, kurios siekia nepriklausomos Estijos, pasipildė naujais nariais.

Visa tai kelia estų nuotaiką. Madissonas sakė esąs įsitikinęs, kad demonstracijos nesi-

liaus, kol Gorbaciovas bus valdžioje. Kad jį patį ištremė, tai nieko nereikia. Nauji organizatoriai laukia savo eilės. Vis dėlto Madissonui atrodo, kad Vakarai idealizuoja Gorbaciova. Politikos permainos dar nežymios ir todėl nevyksta pertvarkytų ūkių, o tokio pertvarkymo labai reikia didžiajai galybei prie žlugimo prarajos. Estų partijos šulai tebesėdi nepajudinami nuo Brežnevo dienų. Nesąmonė kalbėti apie rinkimus su keliais kandidatais, kai jie visi tos pačios nuomonės ir priklauso tai pačiai partijai.

Jeigu sovietinis režimas būtų pertvarkomas, ar tai galėtų įvykti kitokiu būdu? Reformos vyksta iš vidaus, pamažu, su trūkčiojimais, kartais du žingsniai atgal, o po to naujas žingsnis pirmyn. Ar kita galimybė nebūtų revoliucija, atkritis į stalinizmą?

Tiitas Madissonas kalba ramiai, bet jo atsakymai sprogtami. Aišku, Vakarai turi padėti Gorbacioviui, bet tik su sąlygomis. Dabar galima konkrečiai įrodyti, kad baltiečiai reikalauja laisvės. Vakariečiai turėtų nesutikti pasirašyti jokių sutarčių su Sov. Sąjunga, kol Estija, Latvija ir Lietuva neatgaus savo nepriklausomybės.

Taip auga viltis, taip keičiasi tauta, kai nukrinta panėiai. Tai Švedijos gėda, kad mes pirmieji pripažinome sovietinę Baltijos valstybių okupaciją – pastebė dienraščio "Svenska Dagbladet" bendradarbis ir sako: "Jokia kita sostinė nėra taip arti Stockholmo, kaip Talinas. Jei su viešumu atsiveria išsivadavimo galimybės, kiek mes esame pasirengę padėti savo pavertgtiesiems kaimynams?"

Estas, kuris pasirinko Švediją, turi ką pasakyti švedams. Kas negina kitų laisvės, sako Madissonas, veikiai pamiršta apginti savąją. A. Lembergas

Pasaulio įvykiai

SPALIO REVOLIUCIJOS SEPTYNIADEŠIMTMEČIO SUKAKČIAI skirta M. Gorbaciovo kalbą iš Kremiaus suvažiavimo rūmų transliavo Sovietų Sąjungos bei jos satelitinčių šalių radijo ir televizijos stotys. Spalio revoliucijos apžvalgai skirtoji kalba truko pusketvirtos valandos, bet neišreiškė visiško Stalino laikų pasmerkimo. M. Gorbaciovas pasmerkė Stalino žiaurumus, asmenybės kultą, bet taipgi prasiarė, kad didelėmis aukomis įvestas sukolchozinimas buvo reikalingas, nes jo dėka buvo išugdyta pramonė, Sovietų Sąjungą įrikiavusi į didžiųjų pasaulio galybių eiles. Kalbant apie Staliną, esą reikia skirti jo padarytas politines klaidas ir pasiektus laimėjimus. Tik prabėgomis buvo prisiminti Stalino teroro veiksmai, nekaltų senųjų partiečių teismai 1937-38 m. Aukoms padarytą skriaudą atitaisys politbiuro sudaryta speciali komisija, o kita komisija peržiūrės ir ištaisys Sovietų Sąjungos istorijon įsivėlusias klaidas. Iš teigiamos pusės M. Gorbaciovas paminėjo 1964 m. iš valdžios pašalintą N. Chruščiova, jau 1956 m. kompartijos kongrese atskleidusį Stalino žiaurumą ir klaidas. Pradėta temą nutildė valdžion atėjęs L. Brežnevas. Daugeliui kritiku M. Gorbaciovo atliktas Stalino pasmerkimas atrodė nepakankamas. Jie daro išvadą, kad M. Gorbaciovas turėjo skaitytis su buvusiais Stalino šalininkais, kurie dabar yra nusistatę prieš jo pradėtas reformas. Jas M. Gorbaciovas žada įgyvendinti per sekančius trejus metus. Esą M. Gorbaciovas vengia pilno praeities atvirumo, nenorėdamas į žiaurumus įjungti ir Lenino, kuris tuojau po Spalio revoliucijos ištėgė "Čeka" pavadintą slaptają saugumo miliciją, be jokių teismų pilietiniam kare leido sušaudyti dešimtis tūkstančių priešų.

Teroro vykdytojas M. Gorbaciovas kalba apie istorijos klaidų ištaisymą, garbės grąžinimą nekaltai sušaudytoms Stalino aukoms. Tai turės atlikti dvi kompartijos politbiuro sudarytos komisijos, bet jį nes neužsimena apie trečią komisiją, kuri turėtų nubauti stalininio teroro vykdytojus. Maskvoje tebėra gyvas Staliniui teroro veiksmuose ištikimai tarnavęs žydų kilmės Lazaras Kaganovičius, turintis jau 93 metus amžiaus. Jo sinėnas Stuart Kahan yra parašęs knygą "Kremiaus vilkas: pirmoji biografija L. M. Kaganovičiaus, siaubo architekto Sovietų Sąjungoje". Tos knygos recenziją dienraštyje "The Toronto Star" kaip tik prieš Spalio revoliucijos 70 metų sukaktį paskelbė Waterloo universiteto prof. Arnold Ages. Knygoje teigiama, kad L. Kaganovičius Staliniui padėjo išstumti užsienin kitą žydų kilmės revoliucionininką Levą Trockį (tikroji pavardė – Leiba Bronšteinas), nužudytą 1940 m. rugpjūčio 21 d. Meksikoje. L. Kaganovičius vykdė Stalino teroro veiksmus priverstiniam žemės ūkių sukolchozinime Ukrainoje. Milijonai ukrainiečių tada buvo suimta, ištremta į Sibirą, sušaudyta. 1930 m. Stalinas savo ištikimą tarną L. Kaganovičių įjungė į kompartijos politbiurą ir jam patikėjo valdžios tarnautojų ištikimybės kontrolę. 1934-35 m. L. Kaganovičius vadovavo ant darbininkų kaulų tiesiamam Maskvos požeminio traukinio tuneliui, paskelbtam Stalino laikų architektūros triumfu. 1945 m. Stalinas L. Kaganovičiaus brolių Michailą, karo aviacijos komisarą, apkaltino bendradarbiavimu su vokiečiais. L. Kaganovičius nekaltai apkaltintam savo broliui Michailui parūpino revoliųrį nusiauti prausykloje. Sūnėno Stuardo Kahano knygoje taipgi teigiama, kad N. Chruščiovas, 1956 m. pasmerkęs Stalino žiaurumus, neužmiršo ir L. Kaganovičiaus: jam parodė rinkinį jo pasirašytų mirties bausmės įsakymų. Esą L. Kaganovičius tada priminė N. Chruščioviui, kad ir jis pats yra įsivėlęs į žudynes. N. Chruščiovas atsikirtė, kad jam teko vykdyti L. Kaganovičiaus pasirašytus įsakymus. L. Kaganovičius buvo išbrauktas iš kompartijos ir viešo gyvenimo, bet išliko gyvas.

Pakeitė vadus

Kinijos kompartijos kongrese senieji vadai buvo pakeisti jaunesniais. Kompartijos vadas D. Ksiaopingas pasitraukė iš turėtų pareigų, pasilikdamas tik centrinės karinės komisijos pirmininku. Kompartijos vadovybę perėmė jį pavadavęs premjeras Ž. Ziangas. Iš 175 narių turinio naujo centrinio komiteto buvo pašalinti senieji politikai, kuriuos pakeitė D. Ksiaopingo pradėtų reformų šalininkai. Į naująjį aštuoniolikos narių politbiurą taip pat buvo išrinkta daugiau jaunesnių politikų, pritariančių reformoms. Didelį svorį turintį politbiuro prezidiumą sudarė keturi nauji reformų šalininkai. Iš ankstesniųjų politikų įėjo tik generaliniu kompartijos sekretoriumi išrinktas D. Ksiaopingo įpėdinis Ž. Zijangas, 68 metų amžiaus. Pasitraukiantis D. Ksiaopingas yra 83 metų amžiaus. Anksčiau buvusių kompartijos vadovų vidutinis 78 metų amžius dabar sumažintas iki 63 metų. Iš politikos pasitraukė visi senieji veikėjai, su komunizmu susipažinę Mao partizanų eilėse.

Šiame numeryje:

Kalbanti tyla

Kapinės – išeivių lietuviškumo oazė svetimųjų jūroje

Demonstracija pakėlė nuotaiką Estijoje

Pokalbis švedų spaudoje su estu, dalyvavusiu demonstracijoje

Antras bėgimas iš tėvynės?

Bandymai bėgti nuo savųjų baigiasi nelaimingai

Tie patys upeliai, tik mes nebe tie...

Išpūdžiai grįžusio iš lietuviško Suvalkų trikampio

Rusų ir lenkų spauda apie Lietuvą

Mūsų kaimynų spauda seka įvykius dabarties Lietuvoje

Metinis VLIKO seimas

Pastabos apie VLIKO pranešimą montreališkame seime

Tamsioji "Aerofloto" pusė

Sovietinė oro linija rūpinasi ne vien tik kelionėmis

Kas bėga iš paskos?

Dabartinė Sovietų Sąjungos politika ir mūsų spauda

Sumašyti įvykiai ir laikas

Atsiliepiant į sovietinės spaudos priekaištus dėl etnografinių rinkinių

Lietuvoje gimes, Prancūzijoje mirės

Rašytojas Oskaras Milašius ir jo kūryba prancūzų kalba

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672. Second class mail registration nr. 0509
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata – \$22, pusmetinė – \$12, rėmėjo – \$25, garbės – \$30 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.

Adresų keitimo reikalui kreiptis tiesiai į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication — 4703 Porter Ctr. Rd., Lewiston, NY 14092. Subscriptions: ordinary \$22.00, supporter \$25.00, honorary \$30.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY.
US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092.
CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Printed in Canada.

Antras bėgimas iš tėvynės?

Č. SENKEVIČIUS

Skaudu buvo palikti tėvynę. Pasitraukė iš jos vieni vienokiom, kiti kitokiom aplinkym. Bet pasitraukimo priežastis pokariniams išeiviams buvo visiems vienoda – antrą kartą nebenorėjome pergyventi bolševikiško okupanto siautėjimo, kratų, žiaurių tardymų, kalinimų ir visiško nužmoginimo. Tiesa, daugelis pasiliko – vieni principinių nusistatymų saistomi, kiti svyruodami, tretį nenorėdami skirtis su šeimos nariais ar giminėmis. Jau yra pakankamai daug aprašų, kaip ir kodėl pasilikusieji kentėjo, ypač pirmaisiais pokariniais metais. Taipgi yra aprašyti ir pasitraukusiųjų vargai, žuvimai bombardavimuose ir įvairūs nepritekliai.

Po daugiau kaip 40 metų matome jau gyvenimą nusėdusį – tėvynėje vienoki, išeivijoje kitoki. Stebime vieni kitus, lankome, pasišnekame ir pergyvename dešimtmečių ir sąlygų išpaustus skirtingumus. Laikas padarė savo. Ne visada jo matuokles naudojame, nevisada esame teisingi, kai kalbame apie dalykus, buvusius prieš 40 metų, lyg pamiršdami tą nubėgusį ir nebe-grįžtantį laiką. Skaudžiausia ir žalingiausia tautai, kad tas nubėgęs laikas taip sumaisė vertybes, jog atrodo tik su šia diena gyventi beapsimoka, tartum jokios ateities niekada nebus nei mums, nei mūsų vaikams. Rodos, kad vienintelė vertybe tapo ekonominis susitvarkymas, dėl kurio belieka gyventi, kuriuo belieka rūpintis. Ir tai ne tik čia išeivijoje, kur komerciniai pagrindai rikiuoja kone visą gyvenimą, bet ir tėvynėje, kur dar daug ko trūksta, kur kombinuojama, juodose rinkose prekiaujama, net partijos bilietų nesibaidoma, jei tai padeda daugiau visko ir geresnės kokybės turėti.

Tasai materializmo svoris ne vieną užgules labai lengvai atskiria nuo idealistinės linkmės, kuri darosi visai nebesuprantama, tartum nebe-

reikalinga, kažkokių pasensusių pažiūrų atplaiša, rakštis geresniam gyvenimui ir praturtėjimui. Išeivijoje visa tai galima pavadinti antruoju pabėgimu iš tėvynės. Ir tasai antrasis bėgimas yra daug sunkesnis, nes čia nėra sienos, kurią peržengęs galėtum jaustis laisvas ir laimingas. Bėgimas nuo savųjų yra tarsi koks amžinas sąžinės baidymas, dėl kurio ne vienas palūžta, metasi į alkoholizmą ar įjėsio nusiramino žemiausios didmiesčių sluoksniuose.

Nors išeivija negali būti savojo ir prarasto krašto pakaitalu, vis dėlto, kol Lietuva okupuota, laikymasis išvien, susiorganizavimas, dalyvavimas ir rėmimas bent iš dalies išsaugo pilnutinio gyvenimo pajautimą, nebekalbant jau apie naudą bendrųjų reikalų prasme. Su krintančiais lapais įsisiūbuojant lietuviško gyvenimo veiklai, vėta susitelkti ir pagalvoti apie antrojo pabėgimo žalą sau ir Lietuvai.

Lietuvos krikščionybės sukakties leidinys

Apžvalginis leidinys bus *al-buminio* pobūdžio, tad jame reikalinga suteikti didesnį skaičių gerų nuotraukų, vaizduojančių centrinės iškilmes ir įvairiose visų kraštų vietovėse vykusius sukakties minėjimus bei renginius. Aprašymai ir paaiškinimai prie nuotraukų bus labai trumpi.

Leidinyje bus taip pat dėdama ar tik paminima ir *dokumentinė medžiaga*: įžymiųjų asmenų raštai, sveikinimai, sukakties proga išleistos knygos, leidiniai, programos, giesmynai, lankstinukai ir kt. Norima supažindinti ir su atskirose vietovėse atlikta religine programa.

Visą tą su Lietuvos krikščionybės sukaktimi ir jos minėjimais susijusią medžiagą (ypač pageidautinos geros nuotraukos su trumpais paaiškinimais) prašome *siųsti iki 1987 m. gruodžio pabaigos* leidinio redaktoriui šiuo adresu: Juozas Baužys, 9124 Sandpiper Ct., Orland Park, IL 60462, USA.

A+A

ADELEI DAUGINIENEI

mirus, jos dukrą LINĄ JUZUKONIENĘ, sūnus – VALTERĮ su žmona, BRONIŲ, vaikaičius – ALGĮ, RŪTĄ, VIDĄ, VALĮ ir RIČARDĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –

Edvardas ir Aldona Bubuliai
Diana ir Claus Wiese
Joana ir Stasys Bubuliai

A+A

STEFANIJAI JAGĖLIENEI

mirus,

liūdinčiam jos vyrui JUOZUI, sūnui ALGIUI, jo žmonai ADAI, vaikaitėms – LAIMAI ir DANAI su vyrais, seseriai NIJOLEI ŠALČIUVIENEI Niujorke su šeima bei visiems artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą –

A. D. Blauzdžiūnai
R. H. Simanavičiai
I. Jakavičienė

B. J. Sriubiškiai
P. L. Murauskai
R. R. Bell

Tie patys upeliai, tik mes nebe tie...

Lietuviškame Suvalkų trikampyje pasižvalgius

VYTAUTAS PEČIULIS

Dainoje "Aras" sakoma: "Tie patys upeliai, miškai, uogienojai, tik mes nebe tie". Toks jausmas apima, kai aplankai tą kraštą po daugelio metų. Tais pačiais keliais, kuriais vaikščiodavom, dabar vaikščioja jau kiti žmonės. Sekmadienį po pamaldų išėjus iš šventovės matosi minia žmonių, bet pažįstamų tik mažuma. Visi pažįstami yra vyresnio amžiaus, ir jų gretos retėja. Jų vietas užima jaunesni, kurie iš pradžių atrodė svetimi, tačiau pakalbėjus visi pasidaro savi, nes jie yra vaikai tų, kurie prieš daugelį metų buvo artimai pažįstami. Praėjus keliui dienų, beveik kiekvienas užkalbintas pasidaro pažįstamas, savas ir net giminingas. Mintyse prisimenamos poeto eilės, kurias vaikystėje tekda uokdamas: "Kaipgi nemylėti man kampelio šito, juk jis man brangesnis už kiekvieną kitą. Čia esu aš gimęs, kūdikėliu žaidęs, čia dienas jaunystės aš esu praleidęs". Paskatintas to jausmo, noriu pasidailinti mintimis apie savo įspūdžius, kuriuos patyriau 1987 m. vasarą lankydamas tą kraštą, iš kurio esu kilęs.

Trikampio sostinė

Punksas – tai Suvalkų trikampio sostinė. Čia kiekvienas kalba lietuviškai. Pats miestelis patrigubėjęs nuo to laiko, kai išvykau. Punksko valsčiaus, pašto, sveikatos skyriaus bei policijos tarnautojai visi kalba lietuviškai. Visa tai yra Punksko lietuviškos gimnazijos – licėjaus dėka, kurio abiturientai, išsilavinę aukštesnės mokyklose, grįžę dirba savame krašte. Lietuviškoji mokykla bei gimnazija turi neseniai statytas erdvas patalpas. Senose gimnazijos patalpose yra įrengtas knygynas bei Juozo Vainos muziejus, kuriame sutelkta įvairios senienos bei ūkio įrankiai. Kultūros namuose, kurie yra įrengti gyvenamame name, veikia to krašto meninės grupės, ansambliai – "Sūduva", "Dzūkija", šokių grupė "Jotva" ir kaimo kapela "Klumpė". Ten jie ir repetuoja.

Parapija

Didžiausias to krašto centras yra parapija, kurios išdidi šventovė stovi ant Pūnios ežero kranto. Šventovėje, kurią atnaujino ir sutvarkė aplinką dabartinis klebonas prel. Ignas Dzermeika, vyksta dvejios pamaldos lietuvių kalba kiekvieną sekmadienį bei šventadienį. Visi kiti patarnavimai – krikštai, vestuvės, laidotuvės taip pat atliekami lietuvių kalba.

Sekmadieniais pirmos Mišios būna 8 v.r. Jose gieda visi pamaldų dalyviai. Šios Mišios yra labai gausiai lankomos, nes tai patogus laikas ūkininkams. Vidurdienio Mišiose-Sumoje gieda parapijos choras. Įžengus į šventovę, jaučiama šventiška nuotaika. Nuo giedojimo virpa visas šventovės vidus, nes gieda visi pamaldų dalyviai. Šventovė dekoruota lietuviškais motyvais viduje ir išorėje.

Šventoriuje stovi lietuviškas kryžius su Rūpintojėliu. Pagrindinis įėjimas prasideda nuo gatvės, kur šonuose yra medinių skulptūrų-koplytėlių. Taip pat yra pastatytas prie pat gatvės Lietuvos krikšto 600 metų sukakties kryžius.

Kapinėse

Kapinės, kurios matomos jau iš tolo, nes koplyčia, kurią pastatė pradžioje šimtmečio kun. Norkevičius, rodo kelią kapinių link. Kapinėse tvarka vidutiniška, ypač gražiai atrodo sekcija, kurioje dabar laidojama. Daugybė gražių paminklų su įvairiais įrašais.

• Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitais patarnavimas, neauštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Liūdna pasidaro pamačius paminklus žmonėms, kurie buvo artimi ir gerai pažįstami. Daug matosi jaunų vyrų pavardžių su įrašais, kad tragiškai žuvę. Visi tai mechanizuotų darbų aukos, žuvę traktorių, motociklų bei automobilių nelaimėse. Gaila, kad tiek daug žinomų žmonių ten atsigulę amžinam poilsiui.

Smalėnuose

Smalėnų parapijoje lietuviškos pamaldos vyksta kiekvieną sekmadienį 10 v.r. Jas laiko iš Seinų atvykstantis kun. Zenonas Parakevičius. Anksčiau kai kun. Jonas Macekas buvo klebonu Smalėnuose. Jis, aptarnavęs lietuvių Smalėnuose, vykdavo į Seinus atnašauti Mišių tos parapijos lietuviams. Dabar tą pačią misiją atlieka kun. Parakevičius.

Parapija nėra didelė, ir lietuvių skaičius nėra gausus. Lietuviškai kalbančių parapijiečių daugumą sudaro trys kaimai – Raistiniai, Žvikeliai ir Vilkapėdžiai. Kituose kaimuose yra, bet labai mažai lietuvių. Šioje parapijoje lietuviškos pamaldos vyksta be jokio trukdymo per pastaruosius dvidešimt metų.

Džiugus vaizdas

Seinai – koks skirtumas! Kai lankiausi 1981 m., įėjęs bazilikon mačiau būrelį lietuvių, suklauptųjų su baimė nuošalioje vietoje ir giedančių lietuviškas giesmes. Tai laikai, kai lietuvių buvo neįsileidžiami į baziliką, ir vyko aktyvi kova dėl lietuviškų pamaldų. Dabar įėjus į baziliką, prieš akis atsiskleidė malonus vaizdas. Bazilika pilna žmonių, vargonų garsai ir giedantieji užpildo šventovės vidų. Darosi džiugu sieloje matant tokį vaizdą.

Ar taip negalėjo būti ir anksčiau? Tačiau buvo dvasiškų, kurie buvo priešingi tokiai tvarkai. Dabar nesimatė tų liūdnų ir baimės pilnų veidų. Visi iš pilnos širdies gieda laisvai ir netrukdomai.

Išėjus į šventorių, neapsi-to manęs būdų lietuvių ir neprašė išvežti jų skundą į pa-

saulį, kaip tai buvo anais laikais. Visi išėję kalbasi ir džiaugsmingai pasakoja, svarsto, kaip pagerinti pamaldas. Mat jos vyksta 2 v.p.p. Tai nevysai patogus laikas ūkininkams, tačiau tikimasi, kad ateityje pagerės jų sąlygos.

Kun. Zenonas Parakevičius gražiai atlieka pamaldas, ragina visus giedoti ir mokytis naujų giesmių. Skundžiasi trūkumu maldaknygių bei giesmynių. Visi yra dėkingi Šv. Tėvui už paskyrimą tinkamo vyskupo ir vyskupui už supratimą jų reikalų. Dėkingi yra visiems lietuviams išeivijoje, kurie rėmė jų pastangas atgauti lietuviškas pamaldas.

Aplankius Seinų kapines, mane lydėjęs asmuo nuvedė prie kapo, kuriame palaidoti aštuoni Lietuvos kariai-savanoriai, žuvę 1919 m. Seinuose. Kapai gražiai sutvarkyti, apdėti pakraščiai plokštėmis ir prisodinta gėlių, kurių priežiūra rūpinasi Seinų lietuviai. Neapleisti ir buvusių Seinų kunigų seminarijos lektorių kapai.

Nauja koplyčia

Už septynių kilometrų nuo Seinų yra Žagarių kaimas, kuriame pušimis apaugusioje kalvoje matosi graži naujai pastatyta šventovė lietuviams vietoje buvusios medinės, kuri prieš keletą metų kilus gaisrui sudegė. Naujoji šventovė yra mūrinė su gražiai įrengtu vidumi. Ten besilankant vietiniai meistrai dirbo baigiamuosius darbus, nes ruošiamasi pavertinimui.

Visa šventovės statyba rūpinasi Seinų klebonas kun. S. Rogovskis. Apylinkėje girdimos abejonės, kodėl taip viskas daroma lietuviams, kai šie to nereikalauja ir yra patenkinti pamaldomis Seinų bazilikoje. Nejaugi planuojama vėl kaip nors išstumti juos iš bazilikos? Kyla klausimas parapijiečių tarpe, kodėl viskas daroma jiems ir dar klebono, kuris jokiu būdu nesutiko, kad pamaldos būtų laikomos bazilikoje? Šis klausimas kol kas neturi atsakymo. Bus daugiau)

Suvalkų trikampyje, Žagarių kaime, yra pastatyta koplyčia su įrašu, aiškiai matomu prie įėjimo Nuotr. V. Pečiulio

Paminklas Punksko kapinėse a.a. BRONIUI MICKEVIČIUI (1916-1985), vietos įkūrėjui, su įrašu: "Buvai kaip žuolis drūts prie Nemunėlio". Paminklo autorius - Zenonas Knysė Nuotr. V. Pečiulio

A+A

inžinierui

LEOPOLDUI BALSUI

mirus,

jo žmoną LYDIJĄ, sūnus – ARĄ ir RIMĄ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Toronto Lietuvių namų
kultūrinė komisija

Pranešimas

1987 metų lapkričio 12, ketvirtadienį, sueina penkeri metai nuo mylimos mano sesers

a.a. JANINOS GARASTAITĖS-ŠTARIENĖS

mirties. Tą dieną bus atnašaujamos Mišios už velionę. Prašome savo artimuosius, pažįstamus ir bičiulius prisiminti ją savo maldose.

Sesuo Liuda Šileikienė,
sūnūs ir jų šeimos

P A D Ė K A

Mylimam broliui

a. a. prel. PRANUI VASERIUI

taip netikėtai ir nelauktai iškeliauvus amžinybės keliais tolimoje Australijoje, nuoširdžiai dėkoju savo ir brolio Alfonso Lietuvoje vardu visiems mus šioje liūdesio valandoje užjautusiems žodžiu, laiškais ar per spaudą, ir visiems užprašiusiems šv. Mišias už a.a. prelato Prano vėlę.

Brolis Juozas su šeima Toronte

P A D Ė K A

Už a. a. brolio

SIMO STANKEVIČIAUS

laidotuves nuoširdžiai dėkojame: Tėvams pranciškonom, solistui Vacui Verikaičiui, karsto nešėjams, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles, pareiškusiems užuojautas.

Ačiū p. Greičiūnienei už rūpestingai paruoštus pusryčius laidotuvių dalyviams, ponioms už skanias pyragus.

Dėkojame visiems dalyviams, giminėms, draugams ir pažįstamiems.

Liūdentys – seserys ir brolis su šeimomis

P A D Ė K A

Mūsų mylimai mamytei

a. a. MARIJAI NORMANTIENEI

staiga mirus, nuoširdžiai dėkojame Tėvams pranciškonom už visus religinius patarnavimus; klebonui Tėvui Augustinui už maldas prie karsto ir už koncelebracijas šv. Mišias laidotuvių apeigose, Tėvui Liudui už Rožinio maldas ir pamokslą šventovėje, Tėvui Eugenijui už Ligonio sakramento suteikimą velionei, už Rožinio maldas ir už palydėjimą į amžino poilsio vietą.

Nuoširdi padėka solistui Vacui Verikaičiui už vargonavimą ir giedojimą laidotuvių apeigų metu, karsto nešėjams, visiems už gėles prie karsto, už šv. Mišias velionės intencija, visiems užjautusiems mus liūdesio valandose asmeniškai, raštu ar per spaudą, visoms ponioms, ištisusioms mums pagalbos ranką, ir visiems dalyvavusiems Rožinio maldose prie karsto, laidotuvėse ir palydėjusiems velionę į amžino poilsio vietą.

Ypatingą padėką reiškiamo Gyvojo Rožinio draugijai už tokį įspūdingą velionės sutikimą ir išlydėjimą iš šventovės su degančiomis žvakėmis.

Žinome gerai, kad neįstengsime ir nesugebėsime Jums visiems tinkamai padėkoti. Tegu Gerasis Dievulis atlygina gausiai Jums visiems.

Dukra Marija Vaserienė su šeima Toronte
Sūnus Tadas Normantas su šeima Čikagoje

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms. Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

VLIKO suvažiavimo proga 1987 m. spalio 9-11 d.d. Montrealyje buvo surengta p. VAITIEKAIČIO paroda, atskleidžianti istorinius Lietuvos įvykius

Rusų ir lenkų spauda apie Lietuvą

Lietuvoje tebešėlsta saugumiečiai. Pokalbis su Punsco klebonu lenkų laikraštyje

Paryžiaus rusų savaitraštis "Ruskaja Mysl" rugsėjo 25 d. laidoje rašo, kad Lietuvos įmonėse ir įstaigose vyko rugpjūčio 23 d. demonstracijos Vilniuje dalyvių viešas pasmerkimas. Nukentėjo Jonas Kariniauskas, Algirdas Masilionis, Jonas Protusevičius, Vytautas Bogušis ir Robertas Grigas. Rugsėjo 15 d. vyresnysis prokuroro padėjėjas Jurgis Bakucionis grasino Nijolei Sadūnaitei bylos atnaujinimu.

Rugsėjo 17 d. KGB pulkininkas Eduardas Eismontas dvi valandas tardė Vyt. Bogušį. Pulkininkas visai įjudino Sadūnaitei, bet prašė apie tai niekam nesakyti. Bogušis žadėjo padaryti priešingai. Pulkininkas dar prašė apie tardymą nepasakoti Sadūnaitei, nes ji tuoj visa perduos Vakarams, ir jis dėl to turės nemalonumų. Bogušis saugumiečiui paaiškino, kad dabar yra "Glasnost" ir jis apie tardymą pasakos visiems, kas tik to norės.

Vilniuje rugpjūčio 23 d. saugumiečiai pakvietė į Cvirkos gatvėje netoli siuvyklos esantį butą Praną-Vitą Jančiauską. Jis buvo įgrūstas į "Žiguli" automobilį, nuvežtas į mišką ir sumuštas. Iš jo buvo reikalaujama raštu pasmerkti Sadūnaitei. Nors jis to neparėšė, "Komjaunimo tiesa" vis tiek paskelbė, kad jis tai padaręs ir, nežiūrint Jančiausko reikalavimų, "Komjaunimo tiesa" atsisakė netiesą atšaukti. Jančiauskas nuo sumušimo buvo nustojęs sąmonės ir dar vis gydos ambulatorijoje.

Visus šiuos įvykius "R.M." bendradarbis Ginsburgas plačiai aprašė.

Gajauskas tremtyje

Tas pats savaitraštinis spalio 9 d. laidoje rašo: "Žinomas lietuvis, žmogaus teisių gynėjas Balys Gajauskas, atsėdėjęs konclageriuose ir kalėjimuose 35 metus, šiuo metu yra tremtyje. "Ekspres-kronika" apie jį praneša: "Balys Gajauskas gimė 1926 m. ir pagal sovietų įstatymus yra pensininkas. Vietinė valdžia pareiškė, kad jeigu jis nedirbs, tai jį iškraustys iš bendrabučio ir iki tremties galo laikys daboklėje. Būdamas tremtyje, jis vėnerius metus (kol kas) turės būti administracijos priežiūroje (būnant tremtyje tai įstatymais nėra numatyta – priežiūra būna tik po išlaisvinimo), pagal kurios sąlygas jis negali išeiti, netgi pasisemti vandens, iš buto nuo 8 v.v. iki 8 v.r.".

Užtaria Griga

Tas pats savaitraštinis spalio 16 d. laidoje rašo: "102 katalikai parašė širvintų vykdomajam komitetui raštą dėl Roberto Grigo atleidimo iš zakristijono pareigų Gauklių (Kiauklių, Red.) miestelyje. Iš 102 asmenų 12 yra parapajinio komiteto nariai. Robertas Grigas yra vienas iš labiausiai aktyvių rugpjūčio 23 d. demonstracijos dalyvių Vilniuje. Paskutinėmis žiniomis, kažkoks pareigūnas vaikščioja pas pasirašiusius asmenis ir juos gąsdina".

Laiškas Gorbačiovui

Niuorke rusų kalba leidžiamas dienraštis "Novoje Ruskosje Slovo" spalio 11 d. laidoje išspausdino rusų ortodoksų, latvių evangelikų-liuteronų ir katalikų atvirą laišką gensekui Gorbačiovui, kuriame pageidaujama palengvinti tikinčiųjų Sov. Sąjungoje padėtį ir pakeisti įstatymus,

kurie aiškiai favorizuoja ateizmą. Tarp kitko laiške rašoma: "Pagal Sovietų Sąjungos konstitucijos šesť straipsnį, vadovaujanti ir kryptį nurodanti jėga yra Sovietų Sąjungos komunistų partija, kuri pagal savo ideologiją yra ateistinė. Todėl tikinčiųjų Bendrijos su dideliu sunkumu gali atlikti tokią svarbią ir vargų ginčytiną funkciją — dvasinį tikinčiųjų vadovavimą".

Laišką tarp kitų pasirašė Nijolė Sadūnaite, Petras Plumpa, Antanas Terleckas, Jonas Petkevičius, Jadvyga Petkevičienė, kun. Jonas Kauneckas, Liudas Šimutis, Maskvos katalikas Vladimir Albrecht ir armėnų apaštališkos Bendrijos narys Pakuir Arikian.

Prel. Dzermeikos pareiškimas

Krokuvos kurijos savaitraštinis "Tygodnik Powszechny" spalio 18 d. laidoje išspausdino Anrzej Madej, OMI, pasikalbėjimą su Punsco klebonu ir Seinų kapitulios kanaaninku kun. prlatu Ignatu Dzermeika. Šis pasikalbėjimas buvo įdėtas mėnesiniame žurnale "W Drodze" š. m. gegužės laidoje. Punsco klebonas pasakoja:

"Mano tėvas buvo lietuvis patriotas, o motina — lenkė; mūs, vaikus, auklėjo mylėti Lenkiją ir Lietuvą. Kadangi tėvai labai gražiai ir taikingai sugyveno, mes išmokome gerbti ir lenkų, ir lietuvių tautas. Tai mums nesudarė jokio sunkumo. Teisybė sakant, tai aš iki šios dienos negaliu pasakyti, ar esu tiksliai lenkas, ar tiksliai lietuvis. Esu lenkas ir lietuvis kartu. Tos abi tautos man yra brangios (...). Tai man padeda būti čia, Punske, kur turiu dvi bendruomenes — lenkų ir lietuvių".

Toliau yra apibūdinama Punsco parapija, kurioje yra 3000 lietuvių ir 1000 lenkų. Paminėtas karaliaus Žygimanto III dokumentas, pagal kurį Punsco parapijos klebonu turi būti tik lietuvių kalbą mokantis dvasiškis. Aptariama Lietuvos istorija, netolima praeitis ir ypač opus Vilniaus klausimas. Deja, kai kurie pasisakymai yra ginčytini.

Laiškrastis rašo: "(Parapijiečiai) kalba apie karo metą, vokiečių okupaciją ir apie SS dalinius, sudarytus iš Lietuvos vokiečių (volksdeutsche-

rių), kurie demonstratyviai vartodami lietuvių kalbą pagarsėjo Varšuvoje ir kitur Lenkijoje ypatingu brutalumu. Tokiu būdu svetimos galybės organizavo ir kurstė broliškas tautas vieną prieš kitą, kasė tarp jų prarają, kurią dešimtmečiai sunku yra užpildyti".

Buvo kitaip

Visi Varšuvoje buvę daliniai yra smulkmeniškai išvardinti 1973 m. Varšuvoje išleistoje J. Kirchmayerio knygoje "Powstanie Warszawskie". Šis rašas yra paremtas sovietų paskelbtais vokiečių dokumentais. Ten jokių lietuviškų ar Lietuvos vokiečių SS dalinių nebuvo. Lietuvoje, kitaip negu Lenkijoje, "volksdeutsche-rių" nebuvo — jie dar prieš sovietų-vokiečių karą repatriavo į Vokietiją ir grįžo tik pavieniai asmenys valdžios pareigoms eiti. Kartais lenkai mini lietuvių SS legijoną, kurio irgi visai nebuvo.

Prarają tarp dviejų tautų iškasė ne iš pirmo išlaužti Lietuvos vokiečių daliniai, bet Pilsudskio suplanuotas ir Želigovskio įvykdytas smurtas — Lietuvos sostinės užgrobinimas.

Nobelio laureatas

Šiais metais Nobelio literatūros premija gavo rusų poetas Josifas Brodskis. Jis gimė 1940 m. Leningrade, žydų šeimoje. Brodskis pradėjo rašyti anksti. Jo kūryboje nebuvo jokio sovietų valdžios reikalavimo socrealizmo. Jis viešėjo kelis kartus Lietuvoje. Už "dykaduoniavimą" jis buvo ištremtas priverčiamais darbais į Archangelsko sritį, o 1972 m. — iš Sovietų Sąjungos.

Jis parašė poetas: "Lietuviškas divertimentas" ir "Lietuviškas noktiurnas". Pirmąją poemą Tomas Venclova išnagrinėjo knygoje "Tekstai apie tekstus". "Lietuviškas noktiurnas" autorius paskyrė T. Venclovai. Josifas Brodskis, Česlovas Milašius ir Tomas Venclova yra bičiuliai. Du pirmieji yra Nobelio premijos laureatai. J.B.

Bookbinding Studio

"SAMOGITIA"

meniška ir išraš knygas bei žurnalus. Savininkas — lietuvius. Telefonas 625-2412 P. O. Box 1343, Postal Station "B" Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Asmeninės dovanos giminėms Lietuvoje

Galima paremti savo gimines, pasiūnčiant jiems pageidaujamą ir naudingą dovaną. Siūlome šiuos praktiškus ir vertingus siuntinius, kurie yra siunčiami oro paštu ir pasiekia gavėjus per labai trumpą laiką.

Siuntinys 12 — 1987 m.

Vyriškas arba moteriškas bluzonas — striukė, išieginiai marškiniai, moderni bliuskutė, vilnonė gėlėta arba nailoninė skarelė, vyriškas arba moteriškas nertinis. Siuntinio kaina, siunčiant oro paštu \$330

Siuntinys 14 — 1987 m.

Sportinis kostiumas, "Adidas" arba kitokios firmos; jei klientas pageidauja, gali būti vyriškas arba moteriškas, moteriški arba vyriški sportiniai labai geros rūšies batai, puiki bliuskutė. Siuntinio kaina, siunčiant oro paštu \$250

Pasiūnčiame ir pačių klientų sudarytus siuntinius arba sudarome tokius, kaip klientas nurodo. Siunčiame ir ilgo grojimo plokšteles. Persiunčiame palikimus į Lietuvą praktiškiausiu ir naudingiausiu paveldėtojų būdu.

Z. Juras,

11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 01-460-2592

Metinis VLIKO seimas

J. V. DANYŠ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Netikslumai pranešime

Atrodo, kad dr. K. Bobelio metinio veikimo apyskaitos kalba buvo skiriama vienminčiams. Minint 9-rių metų laikotarpį buvusius įvykius skrupulingai buvo vengiama daugiau kaip pora žodžių paminėti, kad kas nors kitas — organizacijos ar etninės grupės prie tų įvykių ruošimo prisidėjo. Ypač buvo vengiama paminėti tai, kad ir Lietuvių Bendruomenė yra prisidėjusi prie geros veiklos.

Dr. K. Bobelio pareiškimas, kad Kanados vyriausybė neleido Otavos konferencijos rūmuose lankyti delegacijų ir nebendradarbiavo su etninėmis grupėmis, yra visiškai neteisingas. Todėl, per 15 metų turėjęs gana artimus ryšius su Kanados parlamentais, Helsinkio akto kanadiškomis komisijomis, jaučiu pareigą neteisingus priekaištus atremti.

Tiesa, dr. K. Bobelio pastangos pasimatyti su delegacijomis konferencijos rūmuose buvo nesėkmingos. Sovietams nenorint sutikti su siūloma darbotvarke, konferencijos oficialus ir darbo atidarymas vėlavo. Delegatai posėdžiavo visą naktį, kol susitarė, ir sekančią dieną prašė dar jų nelaukti, ypač kad visi užsienio reikalų ministrai turėjo pasakyti įžangines kalbas.

Kanados vyriausybė prieš konferenciją informaciniai me posėdyje išklusė etninių organizacijų pageidavimus. Vėliau paskyrė vieną pareigūną nuolatinei informacijai bei paaiškinimui apie procedūrą gauti leidimus įeiti į konferencijos rūmus ir pasimatyti su delegacijomis. Konferencijos metu rengė reguliarius informacijos posėdžius. Pasaulio lietuvių, latvių ir estų bendruomenių atstovai pasimatė su visomis delegacijomis, su kuriomis norėjo pasimatyti.

Prieš Otavos konferenciją PLB ir VLIKas turėjo pasitarimą Toronte 1985.III.2, kuriame sutarė veiklą Otavos HA konferencijoje. VLIKO vicepirm. L. Grinius pranešė, kad VLIKas atsiiko memorandumu neruoš, pasiitenkis bendruoju baltiečių memorandumu. Netikėtai ir nepraneštas dr. K. Bobelio atvykimas trim dienom buvo staigmena ir PLB, ir Pasaulio latvių bei estų bendruomenėms, kurios nebuvo patenkinsintos dr. K. Bobelio pastangomis pasimatyti su delegacijomis atskirai nuo kitų Baltiečių santalkos narių.

Galima priminti, kad Lietuvių Bendruomenėi gavus tris pakvietimus ir specialią auditoriją stebėti oficialaus atidarymo, vienas pakvietimas buvo perleistas VLIKO pirminkui.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės žmogaus teisių konferencijoje Otavoje pradėjo skirtingų memorandumų paruošimo ir dokumentų įteikimo procedūrą, t.y. kitokią nei ankščiau VLIKO buvo naudota. Dvi savaites veikė ankščiau minėtas biuras, PLB turėjo stebėtojus akredituotų žurnalistų teisėmis ištis 6 savaites. Pirmą kartą oficialios delegatų posėdžiuose ir pareiškimuose buvo išvardinta 17 lietuvių disidentų ir kalinių. Nors buvo pristatytas keliadesimties asmenų sąrašas, bet askiri specialūs informacijos biuleteniai buvo paruošti apie penkis asmenis, jų tarpe ir apie Vytautą Skuodį.

Priekaištas, kad Kanados lietuviai, kaip ir latviai bei estai, nėra išvystę santykių su savo vyriausybės institucijomis, irgi yra nepagrįstas. Jau 15 metų baltiečiai turi reguliarius, tradicinius metinius susitikimus su keliadesimt parlamentarų ir užsienio reikalų ministerijos pareigūnais. Kaip KLB pirm. Algis Pacevičius sveikinime paminėjo, dar papildomai kasmet turima pora susitikimų su valdžios atstovais (gaila, kad KLB pirminkas pačiame seime nepataisė dr. K. Bobelio netikslios informacijos). Pradedant Belgradu, Kanados LB atstovai dalyvavo visose valdžios parlamentinių Helsinkio akto apklausinėjimų komisijose. Čia ra-

šantysis dalyvavo trijose ir liudijimai buvo įtraukti į oficialius parlamento aktus.

Nutylėjimas yra kai kurių VLIKO žmonių politikos dalis, bet atvykus į Kanadą skelbti neteisingus išpuolius prieš šeiminkų kraštą nėra taktiško pažymys.

Kanados baltiečių akcijos dėka Kanados ambasadorius W. Bauer Vienos konferencijoje 1986.XII.10 padarė oficialų pareiškimą, kad Baltijos valstybės yra neteisėtai okupuotos ir kad Kanada tos okupacijos nepripažįsta. Iš visų kitų konferencijos dalyvių tik JAV ambasadorius R. Frowick padarė panašų pareiškimą 1986.XII.12.

Vilniaus arkivyskupijos klausimas

Šis klausimas buvo papildomai įtrauktas į darbotvarke Rytų Lietuvos rezistenciniam sąjūdžiui (RLRS) primygtinai prašant. RLRS savo rašte nurodė, kad jau tris kartus: Čikagoje 1984, St. Petersburg 1985 ir Anglijos Londone 1986 m. toks prašymas buvo atmetamas. VLIKO 1987.V.1 pareiškimas dėl Vilniaus arkivyskupijos sukėlė didelį nusivylimą. Tokiu pareiškimu VLIKas esą padarė sau nereikalingą žalą, todėl siūloma, kad seime būtų nutarta atsiklausti visų organizacijų bei sąjūdžių nuomonių ir pagal daugumos pageidavimą padaryti naują pareiškimą pageidaujant, Vilniaus arkivyskupiją priskirti prie Lietuvos bažnytinės provincijos, nepažeidžiant sovietinės Lietuvos inkorporacijos nepripažinimo.

Pagrindinį santraukinį pranešimą padarė Steponas Vankana. Vėliau išsamiai tuo klausimu kalbėjo RLRS bei Vilniaus krašto lietuvių sąjungos atstovai — Stasys Jakaitis ir B. Saplys.

VLIKO pareiškimo paskelbimą teisingo dr. K. Bobelis ir dr. D. Krivickas (vienas iš pareiškimo autorių). Dr. K. Bobelis kalbėjo bendrais bruožais, prašė nurodyti kaip praktiškai tai, (pakeitimus) įvykdyti bei konkrečiai nurodyti su kuriais pareiškimo punktais nesutinkama (vėliau vienam kalbėtojų nurodžius punktą 2, konkretaus atsakymo nesulaukta). Pagal dr. K. Bobelį, "dabartinė padėtis mums naudinga".

Dr. D. Krivickas, minėdamas įvairias sutartis, manė, kad šį klausimą reiktų išplėsti ir kitom teritorijom, kaip pvz. Mažajai Lietuvai. Kitas kalbėtojas nurodė, kad mes esame supainioję įvairiuose tarptautinės teisės aiškinimuose, bet nekalbame apie realius pasikeitimus ar išimtis, kurių yra padaryta ir Vatikano.

Trumpai ir konkrečiai pasisakė Bronius Bieliukas: "VLIKas mažiausiai turėjo šio pareiškimo neskelbti. Jis yra labai didelė VLIKO klaida. Bet, kas nedirba, tas neklysta".

Pasisakymai

Juožas Kojelis pasiūlė VLIKO valdybai iš anksto paruošti ateinančių metų planą, o ne susirinkus prašyti pageidavimų. Tai paveiktai neįmanoma ant greitųjų padaryti. Dr. Henrikas Nagys padarė porą pastabų.

VLIKO pirminkas siūlė būti santūriems ir atsargiems. Visi kalbėjo apie vienybę, o vienas iš sveikintųjų, visiškai nesantūriai kalbėjo apie Lietuvių Bendruomenę. Nemačiau, kad tai labai gera pasiūlytai vienybės veiklai. Be to, spaudos stalias neatstovauja išieivijos spaudai (buvo tik Kanados savaitraščių korespondentai).

Buvo ir toks pareiškimas: "Klausykime Vytauto Skuodžio, klausykime Lietuvos balso; nemanykime, kad mes viską geriau suprantame nebuve, nematė, neišgyvenę ir nekovoje. Nebūkime fanatikai, klausykime ką Lietuva sako".

Vienas iš delegatų pastebėjo, kad nėra nei praėjusio seimo protokolo, nei pranešimų apie rezoliucijų vykdymą. Todėl kartais spaudoje ironiškai sakoma, kad susirenkame rezoliucijų skelbti, bet ne vykdyti.

P. Narutis pastebėjo, kad estas Linas buvo deportuotas į Estiją, kurios inkorporacijos JAV nepripažįsta, bet joki demarš valstybės departamente nepadaryta.

(Bus daugiau)

Taip atrodė "Juodojo kaspino" demonstracija Vilniuje prie Adomo Mickevičiaus paminklo 1987 m. rugpjūčio 23 d.

Tamsioji "Aerofloto" pusė I

VYTAUTAS A. DAMBRAVA

"Aeroflotas" nebūtų tinkama tema politinei analizei, jei būtų rašoma apie keleivių transportui skirtą komercinę orinio susisiekimo liniją. Deja, reikalas tuo nesiriboją. "Aeroflotas" yra kaip tas mėnulis: turi ne tik šviesią, bet ir mums nematomą tamsią pusę. Meskime žvilgsnį į "šviesiąją" pusę.

"Aeroflotas" yra didžiausia civilinės aviacijos linija pasaulyje, nes ji yra vienintelė Sovietų Sąjungoje. Neturėdama konkurencijos, ji turi keleivių transporto monopolį. Pagal Vakarų lygi, "Aeroflotas" turi ilgoką nelaimių sąrašą ir nėra laikomas patikima, saugia susisiekimo linija. Kadangi sovietinis režimas nemalonius įvykius slepia ar bent bando nuo Vakarų akių pridengti, tai tikslios informacijos apie visus turėtus nelaimingus atsitikimus neturima. Nežiūrint aiškiai nepakankamų priemonių keleivių saugumui užtikrinti, nežiūrint archaiskos administracinės sistemos ir nepatogių skridimų, nežiūrint nemandagaus lėktuvų aptarnaujančio personalo elgesio, — asmenys, norį skristi lėktuvu Sovietų Sąjungoje, jokio kito pasirinkimo neturi.

"Aeroflotas" turi maždaug pusę milijono tarnautojų (daugiausia atsargon ar rezervan išėjusių pilotų ir kitokio personalo). Kasmet pergabenama apie 112 milijonų keleivių ir apie tris milijonus tonų važtos. Paliesdami "karinių paslapčių" sritį, pasakysime, jog spėjimas apie "Aerofloto" turimus 2,000 lėktuvų ir 4,000 kasdieninių skridimų nėra toli nuo tiesos. 1984 m. pradžioje civilinės sovietų aviacijos ministeris maršalas Boris P. Bugajevs paskelbė eilę potvarkių kovai su korupcija ir administracinės netvarka. Prisipažinta, jog "Aerolotas" turi problemų kiekvienoje srityje. Potvarkiai mažai ką pakeitė. Dar ne taip seniai "Pravdos" žurnalistas skundėsi, kad orauošiuose nėra pakankamai vietų keleiviams atsisėsti, kad laukimas yra ilgas, o skridimų laikas nereguliarus. Prie bilietų pardavimo langeilių ilgos eilės, patarnavimas eina vėžio žingsniu, nes pardavėjai neturi kompiuterinio ryšio su centrine. Dažnai bilietų parduodama daugiau nei lėktuve yra vietų. Jėga stumiantis ir lėktuvą, vyksta alkūnių karas. Užsienio keleiviai skundžiasi, kad didžiųjų sovietų orauoščių nėra palietusi civilizacijos ranka. Net tokiose orauoščiuose, kaip Leningradas, nesilaikoma pagrindinių higienos taisyklių išviete (kartais trūksta net tualetinio popieriaus), sunku gauti bent kokių vaisvandenių.

Neretai lėktuvų maršrutas būna paskutiniu momentu pakeičiamas, o keleiviams apie tai nepranešama. Nepranešama ir apie ilgą lėktuvų vėlavimą. Apie keleivių aprūpini-

mą maistu ar viešbučiu, kaip Vakarų pasauly įprasta, sovietuose nėra jokios kalbos. Daugelyje orauoščių šimtai keleivių "klaidžioja", nežinodami kiek lauks ir ko sulauks.

"Pravdos" korespondentas rašo, jog ir jo lėktuvas buvęs nukreiptas į kitą miestą dėl blogų atmosferinių sąlygų. Nusileidus lėktuvui kitoje vietovėje, keleiviai praleido nakty alkani, sugulę ant grindų. Sekantį rytą, — rašo "Pravdos" korespondentas, — keleiviai lėktuve turėję laukti dar dvi valandas: lėktuvas neturėjo benzino, niekas lėktuve nebuvo sutvarkyta, galiausiai ilgą laiką negavę spacialaus automotora lėktuvui išvilkti į skridimotaką.

"Izvestija" kritikavo, kad aštuonių mėnesių laikotarpyje keleiviams, skrendantiems mažiausiai keturias valandas, niekuomet nebuvo pasiūlyta maisto. Paklausus patarnautoją lėktuve, kodėl ilgo skridimo kelionės keleiviai nebūna maitinami, toji užsigavo sritį atkirto, kad į panašius klausimus ji atsakysianti tiksliai policijai, o ne jam.

"Aeroflotas" atlieka daug uždavinių, neturinčių nieko bendro su civiliniu keleivių transportu — aktyviai dalyvauja žvalgybos misijose. Senas sovietų NKVD-KGB agentas Stanislovas Levčenko, kuriam pabėgus į Vakarus buvo suteikta politinio pabėgėlio globa, tvirtina, kad vien Japonijoje 80% "Aerofloto" personalo yra tiesioginėje KGB tarnyboje. Tokia padėtis buvusi Japonijoje 1984 m., dabar padėtis esanti dar blogesnė.

Visa tai reiškia, kad sovietinė civilinė aviacija tolsta nuo tiesioginės paskirties — rūpintis keleivių ir krovinių pervežimu. Daugiau ir daugiau skiriama laiko bei dėmesio karinei žvalgybai ir aukštosios technologijos kontrabandai — tvirtina Vakarų valstybių kontržvalgyba.

Už Sovietų Sąjungos ribų "Aeroflotas" duoda priedangą ir paramą sovietų KGB žvalgybos agentams, atliekantiems funkcijas, nieko bendro neturinčias su "Aerofloto" civilinės aviacijos misija.

(Bus daugiau)

Turner & Porter laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

Turner & Porter

Sol. LAIMA STEPAITIENE (viduryje) su Vasario 16 gimnazijos mokiniais Šveicarijoje surengtame Lietuvos krikščionybės sukakties minėjime Rapperswil, kur atliko meninę programą 1987 m. spalio 3 d.

Kas naujo tautinių šokių ruošoje?

Auksas, mecenatai, suvenyrai

JURGIS JANUŠAITIS

Aštuonių laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė – didelis kultūrinio gyvenimo įvykis išeivijoje. Jos suruošimas pareikalauja daug gerų, sumanių darbininkų ir, žinoma, lėšų. Tad apie didelius įvykius, jų suruošimą tenka dažnai prisiminti spaudoje, informuoti visuomenę apie vykdomus darbus, o taip pat ir prašyti visuomenės talkos, dėmesio, paramos.

Ak, nepopuliaru vis belstis į duris ir prašyti – aukokite, remkite... Bet juk lietuviškoji išeivija neturi finansų ministerijos, neturi tam specialių biudžetų. Tad ir tenka pasikliauti lietuviu dosnumu. Iki šiol išeivija stebino savo nuoširdumu, dosnumu. Ir kai iškildavo didesnis reikalas suruošti išskirtinai didelius renginius, suklodavo dideles sumas pinigų. Visa tai rodo, kad mums dar rūpi savoji kultūra, tautinis gyvastumas ir išsilaikymas svetimųjų jūrose.

Ir šia poga šnektelėsime apie artėjantį didelį kultūrinį įvykį – tautinių šokių šventę. Jau visi žinome, kad ji įvyksta sekančiais metais, liepos 3 d., gražioje Hamiltono lietuvių kolonijoje, Kanadoje.

Kanadiečiai pasiemė sunkią darbų naštą. Šventei rengti komitetas, vadovaujamas jaunesniosios kartos atstovo dr. V. Kvedaro, šventės darbus pajudino iš pagrindų. Šalia vyriausio šventei rengti komiteto sudaryta visa eilė atskirų, specifiniams uždaviniams atlikti komisijų. Tai darbščių žmonių telkinys, pasiryžęs ir šią tautinių šokių šventę padaryti iškilia.

Komitetas dažnai renkasi posėdžiams. O juk kasdien iškyla vis naujų problemų. Reikia jas įvykdyti. Komiteto pranešimu jau išnuomos visos šventei reikalingos patalpos šokiams, pokyliui ir pobūviams. Meno vadovai R. ir J. Karasiejai, Genovaitė Breichmanienė ir Liudas Sagys rūpinasi šventės repertuaro paruošimu, tautinių šokių grupių informavimu. Jie ragina, kad visi ansambliai laiku paruoštų repertuaro šokus, kad laiku atsiųstų medžiagą leidiniui, kad gausiai dalyvautų vadovai ruošiamuose tautinių šokių kursuose.

Po sveikatos negalavimų į komitetą sugrįžo ir informacijos vedėjas K. Mileris, kuris informuoja spaudos bendradarbius apie šventės ruošimo eigą.

Šalia visų organizacinių reikalų, štai iškyla ir lėšų telkimo problemos. Jų reikės daug. Tiesa, žada paremti Kanados valdžia, bet toli gražu nepadengia šventės išlaidų. Tad planuojama lėšas telkti ir kitokiais būdais.

Vyriausias išdininkas J. Krištolaitis informuoja, kad yra numatytas dovanų paskirstymas – loterija. Būsia atspausdinta 5 tūkstančiai knygelių po 12 bilietų. Taigi iš viso 60.000 bilietų. Geras sumanymas.

Taip daro dabar visi didesnių renginių organizatoriai. Loterijos bilietai turėtų būti paruošti iš anksto, išsiuntinėti organizacijom didesniais kiekiais ir pavieniams asmenims JAV-se ir Kanadoje, o gal ir kitur. Gavę knygučių nepamirškime nedelsiant atsiklaityti su komitetu. Tai bus didelis palengvinimas dirbantiems. Loterijos būdu tarpe kitų laimėjimų yra proga laimėti ir 5 uncijas gryno aukso. Tai sudaro jau keletą tūkstančių dolerių. O kas iš mūsų nenorėtų tokio aukso gabalo?

I tradiciją yra įėję ir mecenatai. Ir tautinių šokių šventės komitetas jų tikisi. MECE-NATAI, paaukoję 500 dol. ir daugiau, gaus po du bilietus į šventę, priėmimą ir pokylį. GARBES RĖMĖJAI, paaukoję bent po 300 dol. ir daugiau, gaus po du bilietus į šventę ir priėmimą. RĖMĖJAI, paaukoję po 200 dol. ir daugiau, gaus po du bilietus į šventę, o asmenys, paaukoję po 25 dol. ir daugiau, bus pagarbiai įrašyti į TS šventės leidinį. Kaip matome, komitetas visus mecenatus, didesnius ir mažesnius, pagarbiai prisimins ir atsidėkos. Todėl daugiau pasiturintieji neatsisakykite tapti šventės mecenatais. O jų įieškoti turėtų JAV-se ir Kanadoje specialią komisiją ar asmenys.

Tautinių šokių šventėse neapsieinama ir be suvenyrų. Jų būna įvairių. Kanados komitetas nutarė šventei paruošti sekančius suvenyrus: specialias kepure, baltinukus su emblemomis ir ženklukus. Ženkliukai bus dviejų rūšių – vieni šokėjams (dovana), o kiti šventės dalyviams parduodami. Suvenyrų reikalais rūpinasi K. Deksnys.

Praėjusiose TS šventėse buvo sunkumų su suvenyrų platinimu. Jų daug liko ir padarė nuostolių. Šiuo atveju, ruošiant suvenyrus, reikėtų jų skaičių gerokai mažinti, sudaryti jų platinimo tinklą dar prieš šventę, nes, kaip praktika parodė, pačioje šventėje suvenyrus nebėra kada dėmėtis, jų mažai beperka, o ir neturima pakankamai žmonių juos perpusvalandį prieš šventę išplatinti. Tai turėtų atsiminti ir šios šventės rengėjai.

Be abejonės, bus labai gražiai išleistas vertingas TS šventės leidinys. Jį redaguoja Č. Senkevičius, o jam nuoširdžiai talkina viena iš meno vadovių – Genovaitė Breichmanienė. Redaktoriai jau yra nurodę grupėm, kada turi būti atsiųsta reikiama medžiaga. Tikėkimės, kad grupių vadovai reikavimus laiku išpildys. Leidinyje numatoma spausdinti ir sveikinimai, komerciniai skelbimai. Tuo reikėtų mūsų organizacijom, verslininkam susidomėti ir leidinyje savus sveikinimus bei reklamas spausdinti.

Matome, kiek daug darbo turi komitetas. Ateikime visi jam į talką darbu ir visokerioja parama. Tai visų mūsų bendras reikalas.

RAŠINIŲ KONKURSAS

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga skelbia Rašinių konkursą jaunimui. Temos: 1. "NE LIETUVOJE GIMUSIO JAUNIMO PAREIGA LIETUVAI"; 2. "KAIP IŠLAIKYTI JAUNIMĄ AKTYVŲ LIETUVIŠKOSE ORGANIZACIJOSE?"

Amerikos lietuvių tautinė sąjunga kviečia ir skatina visą lietuvišką jaunimą (iki 35 m. amžiaus) dalyvauti konkurse. Tema turi būti bent penkių (5) mašinėlė rašytų puslapių. Lituanistinių mokyklų mokytojai bei įvairių organizacijų vadovai yra prašomi paskatinti jaunimą rašyti minėtom temom.

Konkurse dalyvaujantiems bus skiriamos trys premijos: I. – \$250.00, II. – \$150.00, III. – \$100.00.

Premijų paskirstymui vertintojų komisija bus sudaryta ir paskelbta vėliau.

Tema turi būti pasirašyta slapyvardžiu. Kartu su tema atsiųsti užklijuotą voką su vardu, adresu, ir amžiumi. Konkurso rašiniai turi būti atsiųsti iki 1988 m. sausio 15 d., sekančiu adresu: Amerikos lietuvių tautinė sąjunga, c/o Vida Jonušienė, 12500 Pawnee Rd., Palos Park, IL 60464, USA.

Branginkime vertingiausią auką TAUTOS FONDUI!

1. Skirtoji auka su mūsų vardais įeina lietuvių tautos istorijon.
2. VLIKO leidžiami ELTOS biuleteniai su mūsų vardais liks ilgiems amžiams kaip kovojančios tautos veidrodžiai.
3. ELTOJE ir kitoje spaudoje paskelbti ir surinkti mūsų vardai liks kovos liudininkais už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.
4. Statykime Lietuvos nepriklausomybės paminklą, remdami VLIKO veiklą ir nepamiršdami įrašyti nors ir nedidelės sumos testamentuose.

Palikimus ir kitas aukas siųskite: Tautos fondas, 310 Rathburn Rd., Islington, Ont. M9B 2L8.

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

Jūsų auka TAUTOS FONDUI garsina Lietuvos laisvės bylą laisvajame pasaulyje. Šešiomis kalbomis ELTOS ir radijo žinios nesulaikomai skleidžia informacijas įvairiuose kraštuose apie Lietuvos laisvės kovą ir ją skatina.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos fondui:

TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE, 18 NORWICH RD., STONEY CREEK, ONT. L8E 1Z6.

A+ A inžinieriui LEOPOLDUI BALSUI,

Toronto Lietuvių namų kultūrinės komisijos vicepirmininkui, mirus,

reiškiame gilią užuojautą žmonai LYDIJAI, sūnums – dr. ARUI ir ekonomistui RIMUI su šeimomis, giminėms bei artimiesiems –

Toronto Lietuvių namų valdyba ir kultūrinė komisija

Mylimai žmonai

A+ A MARIJAI BASALYKIENEI

mirus, gilaus liūdesio prislėgtam vyriui ANTANUI, giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime –

Bronė ir Liolė Čižkaitės Jadvyga ir Petras Gruodžiai

A+ A ADELEI DAUGINIENEI

mirus, jos dukrą LINĄ JUZUKONIENĘ su šeima ir sūnų VALTERĮ DAUGINĮ su šeima nuoširdžiai užjauciamo –

Stasė ir Mečys Bušinskai Janina Černiauskienė Stasys Pranskevičius Augustinas Pranskevičius

A+ A JONUI KASIULIUI

iškeliavus į amžinybę,

jo seseriai ELENAI GERDVAINIENEI su šeima, giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą –

E. V. Janulevičiai A. V. Ramanauskai

A. J. Kuncaičiai G. A. Slaboševičiai

Toronto lietuvių vyrų choras "Aras" su savo dirigentu sol. V. VERIKAIČIU (dešinėje) po koncerto "LKB kronikos" 15 metų sukakties minėjime Lietuvių namuose 1987.X.25. Priekyje iš kairės: akompaniatorius J. GOVĖDAS, paskaitininkė G. DAMUŠYTĖ, D. JUOZAPAVICIUTE, pranešėja Z. PRAKAPAITE. Minėjimą surengė Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga. Nuotr. B. Tarvydo

Sumaišyti įvykiai ir laikas

Suslubavusi atmintis ar priekabių įjėskojimas?

DR. JONAS BALYS

Laikraštis "Tiesa" Vilniuje 1987 m. rugsėjo 20 d. išspausdino straipsnį "Eksponuota Paryžiuje, saugoma Vilniuje". Straipsnio autore pasirašiusi Pranė Stukėnaitė-Dundulienė, istorijos katedros profesorė Vilniaus universitete. Aprašydama istoriją etnografinių rinkinių, kuriuos sukaupe Lietuvių mokslo draugija (LMD) Vilniuje, ji pridėjo ir savo asmenišku atsiminimų bei įspūdžių, kurie ne visur yra teisingi. Gal taip atsitiko dėl atminties suslubavimo apie įvykius, atsitikusius prieš 47 metus, o gal ir dėl kitų priežasčių. Čia noriu tuos netikslumus atitaistyti ir pasakyti savo žodį istorijai, nes anų laikų dalyviai ir liudininkai baigia išmirti.

P. Stukėnaitė tame straipsnyje parašė:

Lenkų okupacinei valdžiai 1938 metais uždarius Vilniuje Lietuvių mokslo draugiją, buvo uždarytas ir muziejus. Iš šių eilučių autorės apie tai sužinojo Vilniaus universiteto etnologijos ir etnografijos katedros dėdės profesorius K. Mošinskis ir jo asistentė M. Priufterova-Znamirovsk. K. Mošinskis kreipėsi ir atitinkamus organus, motyvuodamas tuo, kad mokslui brangūs liaudies kultūros daiktai, laikomi nevedinamose ir nekūrenamose patalpose, žus. Lietuvių mokslo draugija ir jos muziejaus ekspozicija buvo atidaryta 1939 m. gegužės 1 d., pavadinus draugiją Lietuvių mokslo mylėtojų draugiją.

Tarybų Lietuvos sostinė Vilnių okupavus hitlerinei Vokietijai, muziejus buvo likviduotas. Tai atliko tautosakos archyvo vedėjas J. Balys (kiek žinau, jis susidėjo su okupantais, baigiantis karui pasitraukė į Vakarų, gyvena JAV, dalyvauja buržuazinių nacionalistų veikloje). Vieną gražią dieną atėjusi į darbą, jau radau J. Balį su savo bendrais ardančiais muziejų, imančius iš spintų, vitrinų eksponatus ir nepagarbiai mėtančius juos ant grindų į krūvą. Šių eilučių autorė, buvusi to muziejaus kūrėja, saugotoja ir vedėja, stovėjo muziejaus kampelyje ir, nesuvaldydama skausmo, verkė, nesitrukdama iš vietos, kol muziejus buvo baigtas griauti.

Persikėlimas į Vilnių

Įvykiai klostėsi ne "Vilnių okupavus hitlerinei Vokietijai", bet dar "tarybiniais laikais", kai švietimo komisaru buvo Antanas Venclova, o Lituanistikos instituto pirmininku – prof. V. Krėvė-Mickevičius. Štampas mano pase rodo, kad apsigyvenau Vilniuje 1940. XI. 4. Tarybinė vyriausybė nutarė Lituanistikos institutą, kuris buvo įsteigtas seimo priimtu įstatymu 1938. X. 4 ir pradėjęs veikti Kaune 1939. III. 9, perkelti į Vilnių. Vienas to instituto skyrius buvo Lietuvių tautosakos archyvas (LTA), ir aš buvau paskirtas jo vedėju švietimo ministerijos žinioje jau nuo 1935 m. liepos 16 d. Dabar ta įstaiga buvo įjungta į Lituanistikos institutą. Aš ir daugelis kitų instituto tarnautojų mieliau būtime pasilikę Kaune, bet valdžia nusprendė ir reikėjo keltis.

Visados įstaigoms yra aktualus patalpų klausimas. Čia reikia duoti truputį istorijos bendram padėties supratimui. Lietuvos vyriausybės pini-gais dar nepriklausomybės

metu iš P. Vileišio ipėdinių buvo nupirkti du namai Vilniuje Antakalnio g. 6. Vienas namas (vila kieme) buvo atiduotas nuosavybėn Lietuvių mokslo draugijai (LMD), o kitas prie gatvės – lietuvių švietimo draugijai "Rytas". Į tuos du namus ir nutarta perkelti Lituanistikos institutą. Patalpų paskirstymą, t. y. kur kas turės įsikurti, Lituanistikos instituto pirmininko pavestas, padarė Kazys Boruta. Jis kalbėjosi su manimi dėl patalpų Tautosakos archyvu.

Kai 1940 m. lapkričio mėn. pradžioje atvažiavo iš Kauno sunkvežimiai su LTA inventoriu, tai radau archyvu išskirtas patalpas tuščias, net grindys buvo švariai iššluotos. Tai nebuvo man ten ko "griauti". Neatsimenu, kad būčiau kur nors to namo I-me ar II-me aukšte pastebėjęs kokias nors vitrinas ar spintas su etnografiniais eksponatais. Tad man nebuvo ko kraustyti ar mėtyti ant grindų. Toks P. Stukėnaitės man metamas kaltinimas yra juokingas. Ne aš, bet gal kas iš aukščiau Lituanistikos institute galėjo įsakyti namų prievaizdai Pranui Razmukui su sargu-kūriku supakuoti tuos eksponatus į dėžes ir sandėliuoti. Gal Stukėnaitė ir matė juos pakuojančius, bet ne mane.

Prof. J. Puzinas rašo *Lietuvių Enciklopedijoje* (XVI, 71): "Muziejus dėl vietos stokos negalėjo būti reikiamai su-tvarkytas, todėl tik maža eksp-onatų dalis buvo išstatyta, o kiti buvo sudėti dėžėse ar laikomi sandėliuose... Dabartinium metu muziejaus rinkiniai išskirstyti po atskirus Lietuvos Mokslų Akademijos skyrius".

Bet vis tiek kyla klausimas: o kurgi dingto tos Stukėnaitės minimos vitrinos ir spintos, nors ir tuščios? Aš jų nemačiau. Gal jos buvo perkeltos į Etnografinį Vilniaus muziejų? Kiekvienam aišku, kad turėjo būti paruošta vieta naujom įstaigom, atsikeliančiom su dideliu inventorium iš Kauno. Arba nereikėjo jų iš viso kraustyti į Vilnių. Bet laiko-ma, kad valdžia, vis tiek minist-teriai ar komisarai, geriau iš-mano, kas reikia daryti. Šiuo atveju negalima skųstis, patalpos atsikeliančiom įstaigom buvo parūpintos.

Tai taip įsikūrėme Vilniuje. Vileišio vilos pirmame aukšte aš gavau sau kabinetą, o kitoje koridoriaus pusėje buvo du dideli kambariai laikyti Tautosakos archyvo rinkiniams, kartotekoms, knygoms ir stalai tarnautojams dirbti. Dar buvo atskiras didelis kambarys – tai dr. J. Basanavičiaus butas, jo darbo kambarys ir miegamasis, kuris buvo paliktas toks, kaip yra buvę paskutiniausio jo gyvenimo metais. Manau, kad tą Basanavičiaus muziejų svarbiausia ir lankydamo mokinių ekskursijos, nes etnografijos ir archeologijos rinkiniai mokinių nedomino. Tas Basanavičiaus butas buvo paliktas taip, kaip rastas, niekas ten nebuvo pakeista, Tautosakos archyvu įsikūrus kaimynystėj.

Antrame aukšte įsikūrė Tautosakos archyvo liaudies muzikos skyrius su visa aparatūra ir plokštelėmis. Jo vedėjas buvo Zenonas Slaviūnas. Ten

pat savo kambarį turėjo ir muzikos ekspertė Jadvyga Čiurlionytė. Dar buvo vėliau ten paskirta patalpa Lietuvių literatūros institutui. Jo direktorium buvo prof. V. Mykolaitis-Putinas. Lietuvių literatūra rūpinosi rašytojas K. Boruta. Vėliau, nuo 1941 m. rudens iki 1944 m. vasaros, Literatūros institute dirbo Kazys Barauskas, prof. M. Biržiškos žentas (abu jie mirė Los Angeles). Didžiąją antro aukšto dalį užėmė nemaža LMD biblioteka ir archyvas. Ten buvo daug pasenusių medicinos knygų, bet buvo daug ir senų bei retų lietuviškų leidinių. Ten atsidūrė vertinga "Birutės" draugystės Tilžėje biblioteka ir rinkiniai. Literatūros archyve buvo rankraščiai ir dokumentai D. Poškos, S. Daukanto, M. Valančiaus ir kitų rašytojų. Tą LMD biblioteką ir archyvą globojo minėtasis Literatūros institutas, bet karo metu mažai kas jais naudojosi. Tačiau biblioteka ir archyvas išliko nenukentęje.

Man daugiausia rūpėjo LMD tautosakos rinkiniai. Aš juos aptvarkiau 1934 m. vasarą, praleisdamas ten visą mėnesį. Tada sukatalogavau ten esančias pasakas ir sakmes. Atvykau su lenkų viza, gauta Suomijoje. Tie rinkiniai dabar buvo Tautosakos archyvo žinioje, bet aš juos palikau kaip atskirą vienetą, neinkorporavau į LTA ir cituojant visados buvo žymima LMD su atitinkamais numeriais. Atrodė, kad ir dabar ten tos tvarkos laikomasi.

Namą prie gatvės užėmė Lituanistikos instituto lietuvių kalbos skyrius, kurį sudarė Lietuvių kalbos žodyno redakcija (red. J. Balčikonis), žemės vardyno, vietovardžių ir pavardžių rinkiniai (visų Lietuvių kalbos skyriaus vedėjas buvo prof. A. Salys). Kai 1941. I. 16 buvo įsteigta tarybinė Lietuvos mokslų akademija, tai į ją buvo įjungtas Lituanistikos institutas ir visa eilė kitų mokslo bei tyrimo įstaigų.

Iš viso LMD inventoriaus radau savo įstaigai (LTA) paskirtose patalpose tik vieną dalyką: mano kabinetė buvo didelė geležinė nedegama spinta-seifas. Ji buvo užantspauduota, kaip atrodė, lenkiškų įstaigų lako antspaudais, kai 1938 m. LMD buvo lenkų valdžios uždaryta. Man pasakė, kad ten sudėti numizmatikos rinkiniai. Aš tuo nesidomėjau, nebandžiau seifo atidaryti, net nesiteiravau, kasgi turi to seifo raktus. Kaip radau, taip ir palikau. Kai 1943. III. 17 naktį vokiečių saugumas (SD) apipėšė įstaigą, tai jie nuplėšė tik lako antspaudus, tačiau atrodė, kad ir jų "specialistai" nesugebėjo seifo atidaryti.

P. Stukėnaitė mėgsta drammatizuoti. Pvz. Ji rašo:

"1939-1940 m. žiema buvo labai šalta, o dirbti reikėjo, nes plūstė plūdo ekskursijos (? JB). Kad nesusaltume, dirbome apsirėngę ir pasistatę viename kambaryje geležinę krosnelę, kurią kūrenome iš namų atsineštomis malkomis." (Bus daugiau)

Norite susipažinti su savaitraščiu "TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI"? Atsiųskite savo adresą ir gausite keletą numerių nemokamai.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629 Telefonas 471-1424

Cia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Kas bėga iš paskos?

Š. m. aštuntame "Akiračių" numeryje pasirodęs Z. V. Rekašiaus straipsnis "Ir vėl mes bėgame iš paskos" nedviprasmiškai kaltina išeivijos spaudą neobjektyvumu sovietinių permainų atžvilgiu, nenoru pozityviai suvokti istorinius pasikeitimus. Objektivumo etalonu, žinoma, nurodoma didžioji Vakarų spauda. Susidaro įspūdis, jog naujai nušvitusi Michailo saulė nesulaikoma kyla į laimės zenitą, o priekabioji išeivijos spauda, kažkur tos saulės mestame šešėlyje, paknopstom bėga iš paskos, užkliudama už Amerikos dangoraižius.

Labai įdomiai seku didžiąją spaudą ir nepasakysčiau, jog tai kokia neklystančių dievų buveinė. Didžioji spauda rūpinasi ne tik objektivumu, bet ir populiarumu skaitytojų tarpe, nes tai reiškia dolerius. Jai būdingas noras įjieskoti sensacijų ir ko nepaprasto netgi ten, kur to visiškai nėra. Be kita ko, juo toliau, juo labiau didžiojoje spaudoje pastebimas nepagrįsto optimizmo blukimas. Savaitinio žurnalo "Time" spalio 26 d. laidoje išspausdintoje R. Rosenblatt'o apybraižoje matome jau nebe tokių skaidriai akvarelinių spalvų sovietų imperijos paveikslą.

Be jokios abejonės gorbačiovinė pertsitvarkymo ir demokratizacijos programa yra grynai kosmetinio pobūdžio, t.y. skirta prakiurusios socialistinės ekonomikos užlopymui. Skelbiamos naujovės ir galimybės, beje, nėra tokios naujos. Panašiom galimybėm jau daugelį metų naudojosi Lenkija. Jos ir spauda, ir radijas ir televizija bei visas gyvenimo stilius pasižymėjo didesniu "atvirumu" nei Sov. Sąjungoje. Tačiau nei nuosavų taksijų buvimas, nei žemės, kavinių ar parduotuvelių privatizimas nei išsprendė opiausių ir aštriausių socialistinės Lenkijos problemų. Nes tiek Rytų Europoje, tiek Sovietų Sąjungoje ar milijardinėje Kinijoje valdo vienintelę, "nepamainomą", nepakeičiamą, neklystančią komunistų partiją! Partija, atnešusi pasauliui siaubingiausią santvarką, pagarsėjusią prievartavimu, melu, netikusia ekonomika, kalėjimais, gulagais, ateizmu, masinėmis skerdynėmis, istorijos klaskojimu.

Visa tai drąsiai galima pavadinti XX š. barbarizmu. Ir neabeisiku pasidaro, kokių gi būdu nežmonišku terorizmu, ekspansija ir diktatu pasižymėjusi komunistų partija nei iš šio, nei iš to, o tik naujam sekretoriui sostan atsėdus, staiga įgauna saldzia demokratijos nešėjos šypsena, švelniai glosto išsekintos liaudies galvelę ir atveria platų laisvųjų bei galimybių glėbį. Tai bent evoliucija! Vargšas Č. Darvinas; prisikėlęs iš mirusių ir, išgirdęs apie tokią neregėtą, nespanuotą evoliuciją, gautų širdies smūgį.

Vienvaldystė, asmeninė ar vienpartinė, dar niekam jokių demokratijų neatnešė ir neatneš, nes tai reikštų vienvaldystės savizudybę. Kamikadzės pasižymi fanatiškumu ir siauraprotyste, kuria komunizmo vadų kaltinti negalima. Pagaliau pati revoliucinė rusų teorija neigia reformų "iš viršaus" demokratiškumą.

Žinoma, gal, gyvenant dešimtis metų sočioje ir laisvoje Amerikoje, užsimirštama, kaip suvokiama demokratija Sovietijoje. Gera proga atsiversti sovietinį žodyną, kuriame skaitome štai ką: "Tarybinė santvarka yra maksimumas demokratizmo darbininkams ir valstiečiams ir tuo pačiu metu ji reiškia atsakymą nuo buržuazinės demokratijos ir atsiradimą naujo, pasaulinio istorinio, demokratijos tipo, būtent: proletarinio demokratizmo arba proletariato diktatūros". (Leninas).

Atkreipkime dėmesį: proletariato diktatūra ir demokratija – vienas ir tas pats! Galėtų būti įrašyta Guinness'o rekordų knygoje kaip didžiausia filosofinė nesąmonė. Pravartu neužmiršti, jog M. Gorbačiovas skelbiasi kaip tik lenininių tiesų nešėju. Tokiom aklplėškom "tiesom" pagrįsta visa beteisių sovietinių piliečių konstitucija.

EDITA NAZARAITĖ

Taip, didžiojoje spaudoje pasirodo žinutės apie Stalino kulto pasmerkimą sovietinėje spaudoje. Na, ir kas iš to? Viena Stalina pavertė atpirkimo ožiu – didelis dalykas! O ką gi tais metais veikė šaunioji komunistų partija, sukūrusi nesuskaičiuojamą armiją čekistų? Žiūrėjo Stalinui į jo plienines akis? Ir dėl to nematė, kaip grūdami milijonai į koncentracijos lagerius? Kur tuomet buvo jos "laisvieji rinkimai"? Kas, kad chruščioviniais metais grįžo daug kalinių iš Sibiro. Dar daugiau jų negrįžo arba grįžo be sveikatos, suluošinti dvasiškai ir fiziškai. Ir kas jiems grąžins prarastą sveikatą, kalėjimuos supūdytus metus? Kas atlygins moralinę traumą, išsiskyrimą su artimaisiais?

Fašistiniai nusikaltėliai dar ir po keturiasdešimties metų teisiškai ir baudžiamai, o komunistiniai nusikaltėliai jau septyniasdešimt metų siautėja, niekieno nebaudžiami, daugelis jau pasitraukė anapus Stikso. Bet, jei pelynatas atpildas vėluoja, ar jau galima viską pamiršti, išgirdus "naują treliavimą"? Ne, gerbiamieji optimistai. Negalima. Ir tų demonišku nusikaltimų, kuriuos žmonijai padarė bolševikai, istorija nedovanos – tuo galime neabejoti.

Tik apamaudau, kad žmonės, atstovaujantys lietuviškai inteligentijai, traktuoją Lietuvą kaip savaime nedalomą sovietinę teritoriją, tarsi ji Rusijai nelyginant koks daiktas amžiais priklausė ir priklausys. Naudinga ir būtina bendrauti su tėvynėje likusiais rašytojais ir menininkais, bet nereikia užmiršti, jog komunistų primesta sistema tarsi parazitas nusisusina lietuvių literatūrą, begėdiškai ją kastuodama cenzūros peiliais, ir vertė kūrėjus būti visų pirma ne lietuviškos kultūros puoselėtojais, o socialistinės internacionalistinės. Negalėdami niekur išvažiuoti, aklinai uždaryti "laimės šulies" lageryje, lietuvių dailininkai virė socializmo raugę, jų kūryba atsiliko nuo pasaulinio avangardo, tapo provincionali, suluošinta. Rašytojai pasigedo istorinio romano, publicistikos. Ir kaip kapitalistų dėl to dar neapklatin? O kad šie žanrai nesivystė, tai tedekoja komunistams, nes jiems istorija prasiėjo tik 1917 metais Petersburge.

Neįsivaizduojamą žalą komunistų sukurta sistema padarė Lietuvos kultūrai, jau nekalbant apie nuniokotą žemės ūkį ir pramonę. Ta žala bus jauti dar labai labai daugelį metų, daug generacijų neatsipeikės nuo iškreiptos pasaulėžiūros.

Nėra ko labai džiaugtis pažadu grąžinti šventovei Klaipėdos katalikams. Pažadais džiaugiasi paprastai tik vaikai. Nesgi atiduos tai, ką kaip pakelės plėšikai atėmė.

Nelabai suprantama, kaip galima plėsti ryšius su okupuotos Lietuvos inteligentija, kai net savo šeimoms, giminėms ar bičiuliams praktiškai negalime nusiųsti nei siuntinių, nei gerų knygų, žurnalių, nei vaistų.

Rytų Europos socialistinės šalys tokių tįjūniškų suvaržymų neturi, tai ir iki jų gorbačiovinėms "naujienuoms" dar toli. Šeimų sujungimo problemos sprendžiamos, tebesivadovaujant "įžeistos sistemos" kerštu.

Pagarsėjusių disidentų paleidimas iš Sovietų Sąjungos nebuvo toks jau visiškai nesavanaudiškas, kaip amerikiečiai sako: "Something for nothing". Daugelis buvo išmąnyti į sugautus sovietų šnipus.

Neįžvalgų teigti, kad sovietų vyriausybei taip jau visiškai ranka numoti į Vakarų opinią. Tik prisiminkime, kaip liiguistai jie reaguoja į aštresnius viešus pasisakymus, kaip protestuoja prieš S. Stallone's filmus. O jau radijų "balsai" – tikri baubai, nes sovietinės laimės plytom užmūryta liaudis dar gali išgirsti kitoniską nei kompartijos nuomonę. Ne paskutinėje domesio vietoje ir pažangesnė Vakarų technologija, kurią nelengva nei pavogti, nei pasivyti. Ir visi tie

"lapės gudrumėliai" per septynis dešimtmečius tapo atpažįstami.

Neperseniausiai vykusiame M. Gorbačiovo pokalbyje su P. Amerikos rašytoju G. G. Markesu ("Literatūra ir menas", liepos 25 d.), generalinis sekretorius, komentuodamas partijos veiklą, aiškino: "Mes neslepame savo įsitikinimo, kad kaip tik socializmas atveria žmogui didžiules galimybes ir perspektyvas".

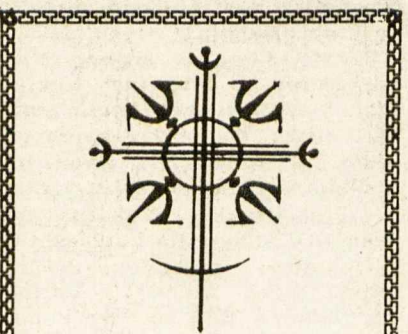
Arba dar viena įdomi pastraipa iš minėto pokalbio: "Mūsų sąžinė gyna. Mūsų tarptautinių santykių filosofija neprieštarauja sveikam protui. Ji pagrįsta išsamia mokslinė procesu analize ir griežtu darbo liaudies interesų gerbimu. Ją mes ir siūlome visam pasauliui. Dar kartą pabrėžiū: siūlome bet kokiū būdu neprimetame". Keistai atrodo tas siūlymas Afganistane: toks mandagus, toks tolerantiškas, afganistaniečių kraujuje išmirkęs...

Ir kas gi verčia šiuolaikinius barbarus būti tokiais mandagiais? Ar tik ne amerikietiški ginklai? Visa laimė, kad Šiaurės Amerikoje viršaus dar nepaėmė pacifistinis infantilizmas, nes nežinia kaip tada būtų su tais mandagiais siūlymais ir neprimetinėjais.

Nejučia prisimena puspilnė stiklinė vandens. Pesimistas sako, jog ji apytuštė. Optimistas teigia – ji artipilnė. Deja, stiklinėje, apie kurią kalbame – ne vanduo. Ji kupina raudono kraujo, konkrečių žmonių konkretaus skausmo ir kančios. Žmonių, kuriems reikia konkretios pagalbos. Tiems, kurių širdyse neužgeso meilės ir užuojautos liepsna, yra puiki nauja proga prisidėti prie Kanados "Juodojo kaspinio" komiteto veiklos. Ši baltiečių organizacija per neįtikėtinai trumpą laiką nuveikė daug svarbių darbų. Remkime ją visokiais galimais būdais.

Remkime savo lietuvišką išeivišką spaudą. Ji neploja katūčių sovietinėms "naujovėms". Ten ir be mūsų jau septyniasdešimt metų plojama. Vienintelis dalykas, kurį gali mūsų išeiviskoji spauda – tai stoti ginti tiesą ir priminti apie Lietuvos piktžaidžius tiems, kurie linkę greitai užmiršti. Išeivijos spauda nebėgo totalitoniui komunistų iš paskos. Paskui juos bėgo ir tebebėga tie, kurių protai apdūjinti raudonojo opiumu.

• Kam svarbi lietuviška veikla, tam svarbi ir lietuviška spauda

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Loughheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

"Lietuvos K. Bažnyčios kronikos" – pagrindinio leidinio 15 metų sukaktis buvo paminėta Toronto Lietuvių namuose 1987 m. spalio 25 d. specialia paskaita ir "Aro" koncertu. Nuotraukoje iš kairės: Dainora Juozapavičiūtė, supažindinusi gausius dalyvius su paskaitininke Ginte Damušyte (stovi šalia jos), sol. Vacys Verikaitis, dirigavęs "Aro" chorui, Zita Prakapaitė, pranešinėjusi programą. Minėjimą surengė Kanados lietuvių žurnalistų sąjunga
Nuotr. S. Varankos

Baltiečių demonstracijos Australijos spaudoje

KAZYS KEMEŽYS

1987 m. rugsėjo 24 d. Australijos sostinės vienintelio dienraščio "The Canberra Times" antrame puslapyje išspausdintas labai įspūdingas straipsnis kartu su Baltijos kraštų žemėlapiu apie rugpjūčio 23 d. demonstracijas Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Straipsnio autorius yra žymus Londone (Anglijoje) gyvenantis kanadietis žurnalistas Gwynne Dyer.

Straipsnis pavadintas "Legallumas, bet ne teisybės įskiejojimas – raktas į Baltijos valstybių nepriklausomybę". Pridėta antrinė antraštė "Nepriklausomybė išplėšė tarptautiniai banditai".

Pateikdamas mums jau gerai žinomą tų kraštų istoriją, Gwynne Dyer prieina prie savo tezės: daug mažų tautų pasaulyje yra patekusios į didesnių tautų vergiją, ir šias skriaudas atitaisyti praktiškai neįmanoma. Baltiečių respublikas nuo kitų mažų tautų išskiria ta aplinkybė, kad sovietų okupacija buvo ne tikai neteisinga, bet ir, svarbiausia, ne-

gali. Kiekviena pasaulio valstybė atidžiai saugo kitų valstybių nepriklausomybę, nes nuo to priklauso ir jų pačių nepriklausomybė.

Baltijos valstybės buvo pilnaties narės Tautų Sąjungos (League of Nations) ir savo sostinės turėjo apie 30 užsienio ambasadų. 1920 m. Maskva pasirašė sutartį amžinai pripažindama Baltijos valstybių nepriklausomybę, kuri buvo sunaikinta slapto susitarimu tarp dviejų tarptautinių banditų.

Pasebėtina, 1938 m. Miuncheno susitarimas, kuris atidavė Čekoslovakiją Hitleriui, yra atšauktas, bet toks pat neteisėtas 1939 m. Hitlerio ir Stalino susitarimas, kuris atidavė Baltijos valstybes Sov. Sąjungai, dar tebegalioja.

Gwynne Dyer baigia straipsnį, pastebėdamas: Baltijos valstybės savo bylą laimėtų tarptautiniame teisme, tačiau šiuo metu net ir gera byla negali būti laimėta prieš karinę sovietų jėgą. Tačiau pasaulis vis keičiasi, ir niekas nežino ką sekantis šimtmetis atneš.

Kanados lietuvių fondas

NAUJI NARIAI	
1388. Toronto Lietuvių namų moterų būrelis \$ 300	
1389. Smilgienės Konstancijos atm. 408	
1390. Danytė Milda 100	
1391 Verbylienės Stasės atm. 120	
1392. Daniliausko Vinco atm. 100	
1393. Daniliauskieneš Magdalenos atm. 100	
1394. Cipiljauskas A. 100	
1395. Gulbino Juozo atm. 100	
1396. Smito Juozo atm. 100	
1397. Gaivilio Jono atm. 185	
1398. Jucevičiaus Stasio atm. 135	
1399. Barščiauskieneš Magdalenos atm. 351	
1400. Urbono Juozo testamentinis palikimas 1000	

PRADINIAI ĮNAŠAI	
Berseno Adomo atm. 50	
Bogusevičiaus Stepo atm. 20	
Heikienės Agutės atm. 50	
Lekučio Jono atm. 30	
Vaičiūrgis Juozas 20	
Vitkausko Jono atm. 50	

ĮNAŠUS PAPILDĖ	
10. Mockai Z. L. iki \$ 850	
23. KLB Otavos apylinkė 9400	
72. Lukošius Kostas 700	
109. Balso Leopoldo atm. 1850	
176. Repečkos M. I. 400	
459. Kešgailos Stepono atm. 1660	
518. Stonkus Benediktas 250	
565. Vaitkaus Jono atm. 130	
673. Čaiūnas A. 1600	
758. Yokubynas M. F. 200	
793. Lietuvių tautodailės	

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor St. W.,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
tel. 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

CHESSINGTON LIMOUSINES

vestuvėms, gimnazijos, universiteto mokslo užbaigimo ir kitom progom.
Lietuviams nuolaida
C. Jason (Jasiūnas) Toronte
Tel. (416) 624-8181

A.a. MARIJAI NORMANTIENEI ir a.a. prel. PRANUI VASERIUI

iškeliavus amžinybėn,

dukra MARIJA ir bolį VASERIUS bei jų šeimą nuoširdžiai užjaučiame –

Birutė ir Vaclovas Poškai

Diplomuotam inžinieriui a.a. LEOPOLDUI BALSUII
netikėtai mirus,

žmoną LYDIJĄ, sūnus – dr. ARĄ ir RIMĄ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

Ottawa, Ont.

Alė ir Albinas Paškevičiai

A+A inžinieriui LEOPOLDUI BALSUII
staiga mirus,

jo žmoną LYDIJĄ, gimines ir artimuosius giliai užjaučiame ir sykiu liūdime –

Adelė ir Ignas Šajaukos

A+A tauriam vilniečiui VACLOVUI SKREBUTĖNUI
staiga mirus,

mielai žmonai JULIJAI, giminėms ir artimiesiems nuoširdžiai užuojautą reiškiamo –

Angelė ir Petras Česnuliai

A+A STEFANIJAI JAGĖLIENEI
mirus,

reiškiamo nuoširdžią užuojautą jos vyru, JUOZUI, sūnui ir dukrai su šeimomis –

Lietuvos kankinių parapijos choras

A+A dr. ALEKSANDRAI KLIMIENEI
mirus Klivlande,

jos brolių dr. ANTANĄ PACEVIČIŲ, gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Jonas ir Alina Kšivickai,
Dundas, Ontario

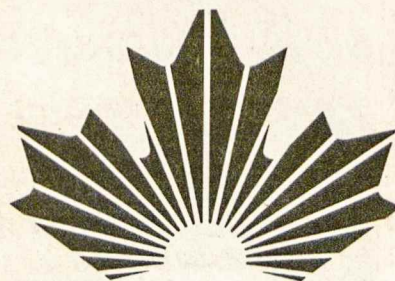
Mielai ilgų metų draugužei

a. a. STEFAI JAGĖLIENEI
iškeliavus į amžinybę,

giliai užjaučiame jos vyrą JUOZĄ, sūnų ALGĮ su žmona, dukra NIJOLĘ su vyru ir vaikaičius –

Stasė Prekerienė
Dukros, Felicija-Dalia Brown
Milda Lietuvninkienė

KANADOS-JAV LAISVOS PREKYBOS SUTARTIS

Prekyba – užtikrinanti Kanados ateitį

Tik spaudos reikalui skambinti

1-800-387-0660*

Telekomunikacijos prietaisais kurtiems: 1-800-387-0617*

Telefonas informacijai

1-800-267-2006*

*8 v.r. – 8 v.v. EDT kasdien, išskyrus šventadienius

TALIVALDIS KENINŠ, Kanadoje gyvenantis latvių kompozitorius, kurio oratoriją "Gloria" atliks Toronto Mendelsono choras Roy Thompsono salėje 1987 m. lapkričio 24, antradienį, 8 v.v. Koncertą globoja Kanados baltiečių federacija. Oratorijoje yra įpinta ir Lietuvos kancė, išreikšta vienos tremtinės lietuvaits laišku

Knygos Vilniaus universiteto bibliotekai

G. PROCUTA

1987 m. rugsėjo gale Otavos lietuviai nupirko iš Kanados Nacionalinės meno galerijos knygyno 2,500 dolerių vertės meno knygų Vilniaus universiteto bibliotekai.

Pastaroji buvo įsteigta 1570 m., devyneta metų prieš Vilniaus jėzuitų kolegiją pakeičiant į universiteto lygį. Bibliotekos pagrindą sudarė didžiojo kunigaikščio Žygimanto Augusto ir Vilniaus vyskupo pagalbininko Albiniaus humanistinės literatūros rinkiniai. Dalis pirmųjų fundatorių knygų kolekcijos yra šiandieninėje VU bibliotekoje, o kitos dingo karų ir priespaudų verpetuose. Didžioji dalis VU bibliotekos knygų ir rinkinių buvo išvežtos ir išdalintos, po 1831 m. sukilimo uždarius universitetą, Rusijos mokslo institucijoms. Dalis jų, apie 15,000 (XV–XVIII š. knygų), buvo grąžintos (deja, ne visos) tarp 1955–1959 m. Vilniaus universitetui. Buvo tikėtasi, kad dar nesugrąžintos knygos esančios Maskvos ir Leningrado mokslo įstaigose su Vilniaus universiteto ir DLK ekslibriais, bei kitais ženklais bus grąžintos universitetui minint 400 metų sukaktį 1979 m., bet taip neįvyko. Reikia tikėtis, kad šiais "atvirumu" ir "persitvarkimo" laikais pusantrio šimtmečio užtrukusi skriauda bus pagaliau atitaisyta.

Šiuo metu Vilniaus universiteto biblioteka turi apie 6 milijonus tomų knygų, žurnalų, rankraštinių ir kartografinių bei grafikos vienetų, įskaitant didžiausią pasaulyje senų lietuviškų knygų rinkinį su pirmąja 1547 m. išleista lietuviška knyga – Mažvydo katekizmu. Universiteto biblioteka 1964–1965 m. tapo UNESCO ir Jungtinių Tautų, o 1967 m. – Pasaulinės sveikatos apsaugos organizacijos depozitaru (pagrindinių tų organizacijų dokumentų ir leidinių gavėja-saugotoja).

Gera veikianti, turtinga, plačios apimties biblioteka yra vienas iš svarbiausių universiteto ar bet kurios mokslinės institucijos sandų. Net pačių turtingiausių bei žymiausių pasaulio universitetų bibliotekos nuo pat jų įsisteigimo iki šių dienų žymia dalimi remiasi specialiomis aukomis, palikimais, dovanomis. Čia rašančiojo žiniomis, užsienio lietuviai kiek gausiau ir sistemingiau pradėjo remti Vilniaus universiteto biblioteką nuo šeštojo dešimtmečio vidurio.

Paskiri Otavos lietuviai, dirbantieji akademinį ar mokslinį darbą, pradėjo siųsti huma-

нитарinių mokslų ir meno knygas Vilniaus universiteto bibliotekai nuo 1972 m. Universitetui minint 400 m. sukaktį 1979 m., buvo pasiūsta bendra dovana. Taip per pastaruosius penkiolika metų Otavos lietuviai pasiuntė VU bibliotekai arti dviejų tūkstančių knygų. Maža dalis siųstų knygų ir žurnalų universiteto nepasiekė. Didžiausia dalis dovanotų knygų buvo anglų ir prancūzų kalbomis, likusios – lietuvių, vokiečių, ispanų ir italų kalbomis. Apie penktadalį dovanotų knygų buvo apie Kanados istoriją, visuomenę, jos meną, mokslą, literatūrą.

Antrą bendrinę Otavos lietuvių dovaną, išsiųstą prieš keletą savačių Vilniaus universiteto bibliotekai, sudaro apie šimtas vertingų meno knygų: tapybos, skulptūros, grafikos, meno srovių, mokyklų, kritikų, rinkinių (Vatikano ir kt.), individualių menininkų darbai ir leidiniai apie juos, pradedant XIII–XIV š. sandūroje gyvenusių florentiniečių Giotto, Botticelli, El Greco, Poussin, Blake, Krieghoff, Manet, Matisse, Miro, Chagall, Lautrec, Ensor, Sutherland, Thompson ir baigiant šiuolaikinių Kanados ir kitų kraštų menu bei menine fotografija.

Didžiausią dalį šios siuntos knygų išlaidų padengė dr. Marija Ramūnienė, paaukojusi tik tūkstantį dolerių. Jinai ir anksčiau yra dovanojusi Vilniaus universitetui savo vėlionies vyro prof. Antano Ramūno bibliotekos dalį. "Tai ne auka, – pasakė ji, – o skola, grąžinta Lietuvos universitetui, išleidusiam mus į gyvenimą". Kiti rėmėjai: dr. A. Šidlauskaitė, dr. Rūta Taaffe (Čepulytė), dr. Tanja Vasiliauskienė, dr. Algis Jurkus, archit. Vytautas Trečiokas, inž. Gintautas Mitālas, čia rašantis ir keletas kitų, nenorėjusių skelbtis.

Šalia Otavos ir kitų miestų – Bostono, Čikagos, Niujorko, Vašingtono, Kanberos, Melburno, Sydnejaus lietuviai taip pat remia Vilniaus universitetą. Norintieji paremti VU biblioteką gali knygas siųsti tiesiogiai: Dr. Jonas Kubilius, Rektorius, Vilniaus universitetas, 232734 Vilnius, Lithuania. Patartina į titulinę dovanojamų knygų puslapį įrašyti dedikaciją lietuviškai, angliškai ar prancūziškai, idant knygos nenukryptų kitur.

Norintiems paremti VUB, bet nežinantiems kokias knygas verta siųsti, galiu pasitarnauti. Atsiųskite čekį ar pašto perlaidą mano vardu: 70 Third Ave., Ottawa, Ont. K1S 2J8, o aš nupirksiu ir persiųsiu knygas Vilniaus universitetui.

Lietuvoje gimęs, Prancūzijoje miręs

Oskaras Milašius ir kai kurie jo kūrybos bruožai ryšium su jo 110 gimtadieniu

VACYS KAVALIŪNAS

Milašius, Jean Rousselot knygos O. V. de L. Milosz teigimu, yra ne tik vienas iš pačių didžiausių, bet turbūt ir visų didžiausių mūsų šimtmečio poetas.

Šis prancūziškai rašęs mūsų poetas, poetas prisiminimų ir vienvatės, poetas meilės, kančios ir metafizinio ilgesio, gimė istorinėje Lietuvos teritorijoje, jo paties žodžiais, Gedimino ir Jogailos žemėje.

Atskleidžia Milašius ir fizinį, o taip pat ir dvasinį savo gimtojo krašto vaizdą. O jis – balzganas ir susimąstęs dangus, ilgos septynių mėnesių žiemos, staigus pavasario grožis, vasaros medaus kvapas. O paskui rudenio kvapas, kuris yra tarsi Lietuvos siela – "comme l'ame de la Lituanie".

Su gimtąja savo žeme ir jos siela giliai, intymiai susilieja ir paties Milašiaus siela. Jis jos ilgisi ir niekad jos neužmiršta. *Dabartinės prancūzų literatūros žodyno* (Dictionnaire de la littérature française contemporaine) žodžiais, jo sieloje visada buvusi gili jo gimtosios Lietuvos nostalgija: "Il a toujours garde la nostalgie de sa Lituanie natale".

Tai pabrėžia ir Milašiaus romano *L'Amoureuse Initiation* personažas Sassolo Sinibaldi, kuris sakosi esąs pasmerkta prisiminimam – "J'etais predestiné au souvenir" – ir kuris yra dvasinis šio romano autoriaus portretas.

Milašiaus vaikystės dienos bėgo vienvatėje. Vienišas jis buvo ir visą savo gyvenimą. Vienatvė atsispindi ir jo kūryboje – poezijoje ir dramoje. Viename iš pačių gražiųjų ir pačių reikšmingųjų *Sutemų giesmių* eilėraščių *Karomama* poetas atskleidžia savo sielos vienišumą.

Tu greičiausiai žinai, o legendarinė Karomama, Kad mano siela sena kaip jūros daina Ir vieniša kaip sfinksas dykumoje.

O *Rugsėjo simfonijoje* Milašius vienvatę tarsi didžiai laukytą viešnią, pasitinka su džiaugsmu ir vadina ją savo motina – "solitude ma mere". Tačiau šis *Septynių vienvatijų* poetas vienvatėje nėra vienas. Jo vienvatė nėra dvasinė tuštuma, kurią jaučia žmogus, nutolęs nuo Dievo ir atsidūręs juodojo bedugnėje. Ji – gilus dvasinis susitelkimas ir kelias į Dievą, kurio Milašius visą gyvenimą troško ir jėškojo.

Ši gili metafizinė vienvatės prasmė atskleista gražioje lyrinėje misterijoje *Mefiboset*as, kuri nutolsta nuo bibliinio šio paties vardo personažo interpretacijos. Milašiaus Mefibosetas sutinkamas dykumoje ir atgabenamas į Dovydo rūmus. Jis čia gražių palyginių atskleidžia Dovydo nusikaltimą ir grįžta į dykumą, kurios jis pasiilgęs ir kurios kelio akmenyje jis jaučia Dievo artumą.

– Dabar aš galiu sakyti, – kalba Mefibosetas, – jog gyvenau tarp žmonių. Žinau, kaip jie myli, žinau, kaip jie verkia. Bet niekas negali prilygti vienvatvei. – Mais rien ne vaut la solitude.

Šioje misterijoje atsiskleidžia ir kitas Milašiaus minties bei jo kūrybos bruožas – kančia, kurią Dovydas patiria netekęs vienintelio sūnaus. Gilioje sielvarto ir tėvo skausmo bedugnėje paskendęs, Dovydas kreipiasi į Dievą ir labai nuosirdžiai meldžiasi: "O mūsų visų Tėve, kokia meile tu myli žmogaus skausmą".

Apie mistinę skausmo reikšmę Milašius kalba ir filosofiniame savo veikale *Les Arcanes*. Žmogaus protui, sako poetas, tik tai tada bus pasiekiamas mūsų Viešpaties absoliučios identifikacijos su nusikaltusiaja žmonija paslaptis, kai mes sumokėsime už tai visą mums skirtą sąrašą duoklę.

Biblinėje *Mefiboset*o misterijoje atskleidžia ir pati didžioji Milašiaus kūrybos bei jo minties kolona, vedanti į Dievą – meilė. Dovydui paklausus, kas atskleidė jo nusikaltimo paslaptį, Mefibosetas atsako:

– Meilė, o Dovydui! Išmintingoji Meilė. Vienintelė. Amžinoji, Visur esanti. Visagalė.

Rašytojas OSKARAS L. MILAŠIUS, pagarsėjęs gilia savo kūryba prancūzų kalba

Meilė, sako Milašius *Nebaigtoje simfonijoje* (Symphonie Inachevée), yra dvasinė saulė, kurią žmogus pajunta slegiamas tamsybių kalno. Meilė yra ir būtina ramybės sąlyga. Be meilės, eilėraščio *H* žodžiais, ir ramybė yra baisi.

Meilė, sako Milašius *Pažinimo giesmėje* (Cantique de la Connaissance), veda į būties gelmes. O ir tikroji realybė, *Grožio karaliaus psalmės* (Psaume du Roi de la Beaute) teigimu, yra Tėvo meilė: "Toute la realité est dans l'amour du Pere".

Milašius, poetas, dramaturgas ir filosofas mistikas, kad ir banguodamas vidinio savo pasaulio plotais, turėjo iš esmės ir vieną nesikeičiantį – esminį dvasinės savo konstrukcijos pradą, kuris atsispindi ir visoje jo kūryboje – lyrinėje, epinėje ir dramatinėje. Tai – gyvi, ryškūs vaikystės ir gimtosios žemės prisiminimai, gamtos pasaulis, prie kurio paviršiaus jis nesustojė, o veržėsi į jo gelmes ir sielą. Kančia ir meilė vedė jį viena pagrindine kryptimi – į Dievą.

Tai pabrėžia ir jau cituotas Jean Rousselot, Milašius, sako jis, visada tetroskės rasti Dievą ir jame išsėti: "Il n'a jamais aspiré qu'a trouver Dieu, a reposer en lui".

Tai sako ir pats *Septynių vie-*

natvių autorius paskutiniame savo filosofinio veikalo *Les Arcanes* skyrelyje lyrinėje *Autoriaus maldoje* (Priere de l'auteur): "Viešpatyje bei jo ramybėje noriu aš miegoti ir ilsėtis. – C'est dans le Seigneur, c'est dans sa paix, que je veux dormir et reposer".

Šis lyrinis Milašiaus kūrybos bruožas, kuriuo jis baigia filosofinį savo veiklą, ryškus ir jo dramoje, ir jo poezijoje. *Mefiboset*o Dovydas lyriškai nusiteikęs sveikina sugrįžusį pavasarį ir džiaugiasi savo žmona Bath-Sebah:

– Koks gražus pasaulis, mano mylimoji, koks gražus pasaulis.

– Kelkis, mieloji meile, atsiemk į mano petį. Aš prakleisiu nukarusius gliuosnio plaukus, ir mes žiūrėsime į slėnį.

Lyryne melodija baigiasi ir vienas pačių stipriausiųjų Milašiaus eilėraščių *Visi numireliai girti*. Pradeda jį *Septynių vienvatijų* autorius objektyviu Lofoteno kapinėse palaidotųjų aprašymu:

Visi numireliai girti nuo lietaus

nešvaraus ir seno

Kapuose keistuose Lofoteno.

Tolumoje laikrodinis atoslūgio tikseną

Karstuose skurdžiuose Lofoteno.

Jis baigia šią Lofoteno numirelių lopšinę, kuri egzistenciškai paliečia ir mūsų sielą, lyriškai – atskleisdamas savo vidaus pasaulį ir kartodamas tamsa spinduliuojantį garsą: "Mire, mire tikrumoje yra mažiau mirę už mane. – Les morts, les morts sont au fond moins morts que moi..."

Ši lyrinė melodija suskamba – tai jau matome – ir grožinėje, ir filosofinėje Milašiaus kūryboje. Tai atskleidžia ne tik patį poeto vidaus pasaulį, bet pereina ir mistinės plotmės, kurioje pasigirsta ir transcendentinių tolumų aidai. O poezija ir mistika, Jacques Buge straipsnio *Milašiaus metafizika* teigimu, yra tokios artimos dvasinės srities, kad sunku nustatyti tikslų momentą, kada iš vienos pereinama į kitą.

Bostono ansamblis Toronte

Etnografinis ansamblis "Sodaauto" dainavo apie rūtą ir žirgą

NIJOLĖ KAROSAITE

1987 m. spalio 11 d. Toronto "Volungės" choras surengė etnografinį vakarą, kurio programą atliko bostoniški sambarūs "Sodaauto". Ja gėrėjosi 500 tautiečių Prisikėlimo salėje, kur lietuvių liaudies dainos skambėjo autentišku savo pavidalu.

Šis koncertas galėjo šokiruoti tuos, kurie tikėjosi muzikoje išlavintų balsų ir preciziškai atliekamų šokių. Etnografinė muzika visuomet atliekama be ryškių dinaminų variacijų, tik su primityvia arba kiek pagerinta palyda, o šokiai visuomet sudaro įspūdį, kad dauguma šokėjų nežino koks bus sekantis žingsnis. Labai dažnai pilną etnografinės muzikos koncertą nėra lengva sekti, tačiau "Sodaauto" sužavėjo klausytojus ir net pajėgė įtraukti juos į savo šokius.

"Sodaauto" programoje buvo įvairūs šokiai bei dainos. Kai kurios jų – humoristinės, atspindinčios įvairias Lietuvos sritis, kurias vaizdavo atitinkamos skaidrės, rodančios lietuvišką kaimą.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Dail. REGINOS ŽIURAITIENĖS kūriny "Waterfowl ežeras" (aliejus 20"x24") Kanados Banff srityje. Jos paveikslų paroda rengiama "The Old Bronte Rd. Gallery" Oakvilleje nuo 1987 m. lapkričio 10 iki 29 d.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Akademiją dr. Antanui Macceinai prisiminti rugsėjo 20 d. Jaunimo centre Čikagoje surengė specialus komitetas, vadovaujamas dr. Antano Razmos. Vėlionies prisiminimas buvo pradėtas kun. J. Borevičiaus, SJ, kun. V. Rimšelio, MIC, ir kun. K. Trimaکو koncelebruotomis Mišiomis didžiojoje Jaunimo centro salėje. Minėjimą pradėjo dr. A. Razma, žodį tarti pakvietęs neseniai iš okupuotos Lietuvos su žmona Irena ir dukra Daiva išleista buvusį kalinį prof. dr. Vytautą Skuodį. Dr. Juozas Girmius skaitė paskaitą "Antano Macceinos asmuo ir mąstymas", akademijos dalyvių supažindindamas su vėlionies gyvenimu, jo paliktais gausiais raštais. Prof. dr. Kęstutis Skrupskelis svarstė blogio problemą dr. A. Macceinos 1950 m. pasirodžiusioje "Jobo dramoje", davusioje krikščioniškojo egzistencializmo apmatų. Kazys Bradūnas aptarė dr. A. Macceinos Antanu Jasmantu pasirašytą poeziją, kuriai yra būdingas religinis pobūdis su giliu filosofiniu pamušalu. Eilėraščiuose jaučiamas tiesioginis poeto pokalbis su Dievu. Koncertinę programą atliko fleitininkė Asta Špetkytė su pianistu Manigirdu Motekaičiu, klasikų papildžiusi J. Gaizausko "Ramunėlė", J. Naujalo "Lietuva brangi".

Literatūros vakaras, surengtas rugsėjo 18 d. mažojoje Jaunimo centro salėje, Čikagoje bei apylinkių lietuviams leido susipažinti su dviem svečiais iš Vilniaus – poete Judita Vaičiūnaite ir literatūros kritiku dr. Vytautu Kubiliumi. Vakaro dalyvių rengėjų vardu pasveikino Liūtas Mockūnas. Lituanistikos katedros Ilinojaus universitete prof. dr. Violeta Kelertienė kalbėjo apie poetę J. Vaičiūną, žengiančią Salomėjos Nėries praminiais lyriškos poezijos keliais. Gamta ji betgi palieka antrajame kūrybiniame plane, o pirmąjį planą atiduoda miestui, neužmiršdama mitologijos ir Lietuvos istorijos. Dvi ištraukas iš J. Vaičiūnaitės biografinių nuotraip apie jos tėvą ir jaunystę skaitė Algirdas-Titus Antanaitis. Pati J. Vaičiūnaitė savo pasirodymą pradėjo eilėrašciais apie vaikystę. Praeitais laikais priminė "Katedra", Vilniui skirtos "Barkarolės", "Gedimino dukters", ciklas "Trakai". Įdomus buvo ir užbaigti pasirinktas "Senų fotografijų" ciklas, metantis žvilgsnį į rašytojas – Žemaitę, Gabrielę Petkevičaitę-Bitę, Lazdynų Pelėdą ir Šatrijos Ragana.

Vakaro dalyvių su literatūros kritiku dr. V. Kubiliumi supažindino prof. dr. Bronius Vaškėlis, lituanistikos katedros vedėjas Ilinojaus universitete, vadovavęs pokalbiui "Dabartinis persitvarkymas Sovietų Sąjungoje ir lietuvių literatūra: praeitis, dabartis ir lūkesčiai". Varžtų atleidimą liudija Maskvoje pradėję pasirodyti anksčiau atmetti tokie kūriniai, kaip A. Rybakovo "Arbato vaikai", A. Tvardovskio poema "Atminimas", A. Achmatovos "Requiem". Lietuvoje buvo atspausdintas 15 metų rankraštyje išgulusęs Jono Mikelskino romanas "Juodųjų eglė šaka". Jau 1955 m. "Pergalė" buvo pasisakyta prieš ideologinius pagrindais atliktus praleidimus literatūros klasikų kūrinuose. Tačiau nemalonų "pataisymų" tada nebuvo išvengta. Dabar "Vaga" įsipareigojo Maironio raštuose, skirtoje 125 metų gimimo sukakčiai, atstatyti originalią eilėraščių tvarką, grąžinti didžiųjų raides Dievui. Panašiai bus pasiegtas su V. Mykoliaičio-Putino eilėraščių rinkiniu "Keliai ir kryžkeliai". Be kupiūrų bus išleistas ir jo romanas "Altorių šešėly". Žadama leisti dr. V. Kudirkos satyras bei kitus grožinius jo raštus. Lietuviškų romanų seriją norima pradėti lig šiol atmetus V. Pietario "Algimantų". Pasak dr. V. Kubiliaus, Balio Sruogos poetinių dramų tęsėju tapo Justinas Marcinkevičius. Jaunimas iš jo dramų sužinojo daugiau apie Lietuvos istoriją negu iš mokyklinių vadovėlių. Išeivijos rašytojus norima įtraukti spaudai ruošiamam "Lietuvių literatūros istorijon". Tikimasi išleisti daugiau jų kūrinių. M. Katiškiro romanas "Miškais ateina ruduo" filmuojamas serijine Vilniaus televizijos programai. Į diskusijas klausimais įsijungė ir vakaro dalyviai – Algis Regis, Vytautas Zalatorius, Kęstutis Skrupskelis, Antanas Juodvalkis, Arūnas Liulevičius, Jonas Dainauskas, Juozas Končius.

Dailės parodų rūmai vilniečiai ir svečias pakvietė į Stockholmo grafikų kūrinių parodą. Iš penkiolikos švedų dailininkų jai buvo gauti 87 estampai, kuriuose ramiai alsuojančius šiaurietiškų peizažus, miniatiūras augalijos bei gyvūnijos studijas papildė ir formalistiniai darbai. Švedų grafikų estampuose jaučiami prancūzų, italų ir vokiečių dailės mokyklų pėdsakai. Lankytojų laukė ekspresionistinės L. Stenstado kompozicijos gamtos temomis, B. Lundbergo egzotiškų pietų šalių motyvais sukurti paveikslai, satyriški N. Verneiro istorinių Švedijos veikėjų portretai.

Vilniaus universitetui nežinomo autoriaus graviūrų rinkinį "Senieji Lietuvos miestai" atvežė Šveicarijos kaimelyje netoli Berno gyvenantis lietuvių kilmės veterinarijos gydytojas Andrius Dargušas-Hoferis. Nemažo formato grafikos lakštų kopijose įamžinti XVIII š. Kauno, Biržų bei kitų miestų vaizdai, gauti iš kitų Šveicarijoje gyvenančių lietuvių. Rinkiniu džiaugiasi mokslinės Vilniaus universiteto bibliotekos direktorė B. Butkevičienė. "Senieji Lietuvos miestai" bus saugojami bibliotekos grafikos skyriuje. Anksčiau dr. A. Dargušas – Hoferis Vilniaus universitetui iš asmeninių savo rinkinių yra padovanojęs vertingos kartografinės medžiagos – gerai išsilaikiusių XVIII–XIX š. geografinių schemų ir žemėlapių.

Pasiruošimą Maironio 125-tųjų gimimo metinių minėjimui aptarė spalio 5 d. Vilniuje posėdžiavęs organizacinis komitetas, vadovaujamas poeto Alfonso Maldonio, Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininko. Posėdyje aptarta minėjimo renginių eiga, konferencija "Šiuolaikinės Maironio vertinimo problemos", jo palikimo leidyba bei kiti aktualieji darbai. Gautas pranešimas, kad vykdomas Raseinių rajono komitetas su visuomeninėmis organizacijomis sukuriantis proga sutvarkė ir iš dalies atstatė memorialinės poeto Maironio vietas, Iškilminių minėjimai numatyti Raseiniuose, Kaune ir Vilniaus dramos teatre.

Vidurinės Leipalingio mokyklos kraštotyros muziejus turi nemažai medžiagos apie aktyvią 1831 m. sukilimo dalyvę Emiliją Pliaterytę. Pralaimėjusi 1831 m. sukilimą, ji šešis mėnesius gyveno anonetinėje Lazdijų srityje ir mirė Justinovo dvare prie Kapčiamiesčio 1831 m. gruodžio 23 d. Jos kapas Kapčiamiestyje, paskelbtas istoriniu paminklu, susilauks naujos memorialinės lentos. E. Pliaterytės portretą Leipalingio mokyklos kraštotyros muziejui padovanojo kauniečiai dail. L. Juozonis. Armėnas Ašotas Sarabianas, karo ir pokario metais buvęs Lietuvoje, gerai kalbantis lietuviškai, muziejui sukūrė M. K. Čiurlionio ir E. Pliaterytės bareljefus.

Seniausias ir turtingiausias Lietuvoje yra M. K. Čiurlionio dailės muziejus, darbą pradėjęs 1925 m. gruodžio 13 d. Kaune, tada vadintas M. K. Čiurlionio galerija. Muziejus fonduose dabar yra 236,000 rodinų. Liaudies meno skyrius turi 20,000 rodinų, grafikos – 18,000, taikomiosios dailės – 16,000, numizmatikos – beveik 170,000. M. K. Čiurlionio dailės muziejui priklauso keliolika didesnių ir mažesnių skyrių, iš kurių minėtini: memorialinis M. K. Čiurlionio muziejus Druskininkuose, vitražo ir skulptūros galerija Kaune, memorialinis dail. A. Žmuidzinavičiaus ir jo rinkinių muziejus, 1967 m. atidarytas Pažaislio architektūros ansamblis, kuriame buvo surengta nuolatinė Lietuvos ir Vakarų Europos dailės rodinų paroda, buvusios Kauno rotušės rūsiuose nuo 1978 m. augantis keramikos muziejus, dailės muziejus buvusioje Kėdainių rotušėje. M. K. Čiurlionio dailės muziejus savo fondų rodiniais užpildys baigiamus statyti Kauno paveikslų galerijos rūmus. Ten jau 1979 m. buvo atidaryta K. Žilinsko dovanotų V. Europos tapybos darbų paroda. Kauno paveikslų galerija turės tris sales laikinai pobūdžio parodoms. M. K. Čiurlionio dailės muziejus yra įsteigęs liaudies dailės universitetą, turintį beveik 1,200 lankytojų, kuriems rengiamos paskaitos, parodų aptarimai, susitikimai su dailininkais, apsilankymai jų dirbtuvėse. Muziejus įsijungė į Lietuvos kultūros ir meno komisiją, kuriai priklauso Kauno miesto ir rajono mokyklų moksleiviai.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 7 1/4%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 7 1/4%	nuo 11 %
1 metų term. indėlius 7 1/2%	Sutartinės paskolas
2 metų term. indėlius 7 3/4%	nuo 11 %
3 metų term. indėlius 8 %	Nekiln. turto paskolas:
1 metų GIC-met. palūk. 9 %	Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų GIC-met. palūk. 9 1/4%	1 metų 10 1/4%
3 metų GIC-met. palūk. 9 3/4%	2 metų 10 3/4%
1 metų GIC-mėn. palūk. 8 %	3 metų 11 %
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 7 1/2%	Su keičiamu nuosimčiu
RRSP-1 metų term. ind. 8 1/2%	1, 2 ir 3 metų 9 3/4%
Specialią taup. s-tą 7 %	Draudžiamas asmeninės ir sutartinės paskolas iki \$15,000 ir narių
Taupomąją sąskaitą 6 %	gyvybę iki \$2,000 už santaupas
Kasd. pal. taupymo sąsk. 7 %	laikomas šerų, čekių ir taupymo
Kasd. pal.čekių sąsk. iki .. 5 3/4%	sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neiname mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS
SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

A.P. GOMES 1567 Dundas St. W.
Real Estate & Insurance Ltd. Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RICARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD,
Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

CLOVERDALE MALL. Vienaaukštis namas, trys miegamieji, baigtas rūšys, ekstra prausykla, \$189,000.
HIGH PARK. Dviejų aukštų jungtinis namas (semi), trys miegamieji, židiny, rūšys, garažas, \$182,000.
ANTANAS GENYS
an independent member broker
RE/MAX professionals inc. Realtor
1 east mall crescent etobicoke, ontario M9B 6G8
232-9000 res: 231-2839

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, telefonas 279-4371
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
Savininkas J. Tamošiūnas

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Simpson's, 176 Yonge St. Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Allstate
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Velionė IRENA SANKIENĖ, būdama gyva, aktyviai dalyvavo Čikagos lietuvių veikloje. Nuotraukoje velionė kalba "Lietuvos atsiminimų" radijo programos pokilyje 1978 m. Kairėje M. RUDIENĖ ir A. BRAZIS. Ntr. V. Noreikos

KANADOS ĮVYKIAI

Smerkiamas ir gerbiamas politikas

Valstybinių laidotuvių susilaukė Montrealyje lapkričio 1 d. staiga miręs Rene Levesque, kuriam teko būti separatistinės Kvebeko partijos vadu ir Kvebeko premjeru 1976-85 m. Velionį pakirto namie ištikęs širdies smūgis. Skrodime nustatyta, kad jo širdis jau anksčiau buvo turėjusi kelis nepastebėtus lengvus smūgius. Matyt, įtakos turėjo beveik nenutrūkstantis velionies rūkymas. Tikrai reta būdavo velionies nuotrauka spaudoje be cigaretės rankoje. Tai be žodžių pabrėžė dienraštis "The Toronto Sun", prie velionio skirtą vedamą pridėdamas piešinį su pelenine ir ant stalo nukritusia cigarete su tautiniu Kvebeko ženklu. Būsima šis politikas R. Levesque, gimęs 1922 m. rugpjūčio 24 d., pirmiausia tapo korespondentu II D. kare, pokaryje vadovavo CBC bendrovės radijo programai. Kvebeko politikonų įsijungė 1960 m. ir buvo išrinktas liberalų atstovu į provincinį parlamentą. Iš šios partijos pasitraukė 1967 m. ir sekančiais metais įsteigė separatistinę Kvebeko partiją. Tada Kanada kaip tik šventė savo federacijos šimto metų sukaktį.

Separatistinės Kvebeko partijos siekius suaktualino, bet ir jiems pakenkė "Front de Liberation du Quebec" (FLQ) teroristai, 1970 m. pagrobę ir nužudę Kvebeko ministrą Pierre Laporte. Jų pagrobimas diplomatinis britų prekybos atstovas James Cross buvo išlaisvintas tik po dviejų mėnesių. R. Levesque tada pasmerkė FLQ nežmoniškumą, bet jis taipgi pažėrė aštrių priekaištų ir Kanados ministeriui pirm. P. E. Trudeau dėl šios krizės metu Kvebekui užkrautų varžtų. Pasak politik R. Levesque, ministras pirm. P. E. Trudeau, kovodamas su teroristais, užgniauzė žmogaus teises Kvebeko provincijoje ir jo premjerą R. Bourassa padarė jokios galios neturinčią marionetę. Kvebeko prancūzams, matyt, viliojančiai skambėjo velionies ir jo separatistinės partijos pasisakymas už Kvebeko nepriklausomybę ar bent jo nepriklausomą vietą Kanados federacijoje. Kvebekiečiai, nusivylę premjeru R. Bourassa ir jo liberalais, 1976 m. provincinio parlamento rinkimuose pasisakė už Kvebeko partiją ir jos vadą R. Levesque.

Separatistinės Kvebeko partijos laimėjimu nusivylė šioje provincijoje gyvenantys anglų kilmės kanadiečiai. Juos ypač suerzino premjero R. Levesque vyriausybės įstatymas, pagrindines teises duodantis prancūzų kalbai. Įmonėse, parduotuvėse bei kitose viešose įstaigose buvo išbraukta anglų kalba, palikta tik prancūzų kalba. Griežtų suvaržymų mokiniams priimti susilaukė ir angliškos mokyklos. Iš Montrealo pradėjo išsiskirti centrinės didžiųjų bendrovių įstaigos, savo ryšiams vartojančios anglų kalbą. Šiandien visi sutinka, kad premjeras R. Levesque vis dėlto buvo demokratiškas, patyręs žmogus, kvebekiečiams pažadėjęs referendumą, liečiantį Kvebeko provincijos nepriklausomybę. 1980 m. įvykusiam referendumui premjeras R. Levesque norėjo gauti gyventojų pritarimą deryboms su Kanados vyriausybe dėl Kvebeko pozicijos pakeitimo federacijoje. Gyventojų atsiliepimas buvo netikėtas: prieš balsavo 60%, už – tik 40%.

Sprendimui, atrodo, įtakos turėjo kito kvebekiečio – Kanados ministerio pirm. P. E. Trudeau kova už vieningą federaciją Kanadą su Kvebeku bei kitomis jos provincijomis. Kovą dar labiau išryškino Kanados konstitucijos susigrąžinimas iš Britanijos ir jos pakeitimai. Susitarimas 1981 m. buvo pasiektas Kanados ir devynių provincinių vyriausybių, bet jį atsisakė pasirašyti savo provincijos vardu Kvebeko premjeras R. Levesque.

Premjeras R. Levesque, stkodamas kvebekiečių pritarimo separatistinėms idėjomis, 1984 m. rudenį nutarė Kvebeko nepriklausomybės klausimą atidėti ateičiai ir išjungti iš provincinio parlamento vąjaus. Jis jautė, kad jo Kvebeko partijos su separatistinėmis idėjomis rinkimuose laukė neišvengiamas pralaimėjimas. Šis logiškas sprendimas nesulaukė karingųjų Kvebeko partijos separatistų pritarimo. Iš premjero R. Levesque kabineto atsistatydino net septyni ministrai, sukeldami skilimą partijoje. Premjeras R. Levesque, nusivylęs karšta-košiais bendradarbiais, 1985 m. pradžioje nutarė pasitraukti iš politikos. Jį pakeitė Pierre M. Johnson, paskelbęs provincinio parlamento rinkimus 1985 m. gruodžio 2 d. Politikos vilkas R. Levesque teisingai buvo numatęs jų rezultatus: rinkimus vėl laimėjo liberalai su vadovybės susigrąžintu R. Bourassa, susilaukęs skaudaus pralaimėjimo 1976 m.

Kvebeko partija, netekusi savo vado R. Levesque, prarado politinį svorį. Kažin ar ji bepavyks kada atgauti, nes dabar Kvebekas išskirtinėmis provincijos teisėmis įsijungia Kanados konstitucijon. Istoriškos reikšmės susitarimas buvo pasiektas Kanados ministerio pirm. B. Mulronio ir Kvebeko premjero R. Bourassos pastangų dėka. Separatizmo idėjos dabar netenka reikšmės, kai Kvebekas susilaukė specialaus pripažinimo Kanados

Ateitininkų žinios

Bendros ateitininkų ir skautų Kūčios bus gruodžio 13, sekmadienį, Prisikėlimo parapijos salėje. Visų kuopų nariai, tėveliai ir draugai kviečiami dalyvauti. Mus visus jungia lietuviška, krikščioniška dvasia. Atėjęs į žemę Jėzus atnešė ramybę, meilę tiems, kurie Jį tiki ir laikosi Jo mokslo. Kūčių vakarienė tepadeda mums ugdyti brolišką meilę.

Federacijos valdybos posėdyje spalio 16 buvo patvirtinta naujoji JAS centro valdyba: pirm. Laima Salčiuvienė, vicepirm. Marija Gaizutienė, izd. Ottilija Barauskienė, sekr. Jūratė Norvilienė, stovyklų programų koordinatore Danutė Bindokienė, narės – Eglė Paulikienė ir Rita Venclovienė, dvasios vadas – kun. A. Saulaitis, SJ.

Sendraugiai ir studentai kviečiami gausiai dalyvauti maldos vigilijoje Šv. Mykolo katedroje lapkričio 14, šeštadienio, naktį. Kiekvienai grupei bus prarastos maldos. Automobilius bus galima pastatyti prie pat katedros durų. Visą naktį dežuruos policija ir specialus saugotojas. O.G.

Bostono ansamblis...

(Atkelta iš 7-to psl.)

Šiame detalių ir sudėtingumo pasaulyje nėra lengva sudaryti grupę, kuri sutiktų dainuoti taip, kaip jų senoliai dainavo, kai daina buvo jų atvangos forma, lengvinanti kasdieninio darbo monotonią ūkyje. "Sodauro" sudarė mums momentą, perkeltiantį mus į praeitį ir įgalinantį pastebėti, kiek daug pažengė kultūroje, turėjusioje kuklią pradžią.

dos konstitucijoje. Separatizmas, atrodo, mirė su Silery kapinėse prie Kvebeko palaidotu R. Levesque. Jo laidotuvės transliavo Kanados televizija, jose dalyvavo ministras pirm. B. Mulrony su opozicinių partijų vadais, Kanados provincijų atstovais. Iš tikrųjų buvo pagerbtas ne tik ryškūs pėdsakai Kvebeke palikę R. Levesque, bet ir pati provincija, vėl tapusi neabejotina Kanados dalimi.

SPORTAS

"AUŠROS" ŽINIOS

1987 m. Š. Amerikos baltiečių lengvosios atletikos pirmenybių nugalėtojas – Toronto "Aušros" sporto klubas. Jis jau penkti metai yra šių pirmenybių nugalėtojas. 1987 m. rugsėjo 19-22 d.d. latvių stadione "Sīdrabene", Malton, Ont., įvyko Š. Amerikos baltiečių lengvosios atletikos pirmenybės, kurias šiais metais rengė latviai.

"AUŠROS" LAIMETOJAI:

Jaunučiai iki 10 metų (berniukai) 60 ir 100 m – A. Batūra, J. Burdulis, L. Ruslys; 200 ir 400 m – A. Batūra, J. Burdulis; 800 m – L. Ruslys. Šuolis į aukštį – A. Batūra; šuolis į tolį – J. Burdulis. Rutulio stūmimas (6 sv) – A. Batūra, J. Burdulis; sviedinio metimas (baseball) – A. Batūra, J. Burdulis, L. Ruslys.

Jauntesni iki 10 metų 400 m – A. Wilkinson, J. Petruskas.

Mergaitės (11-12 metų) 100 m – D. Batūraitė, D. Burdulytė; 200, 400, 800 m – D. Burdulytė. Šuolis į aukštį ir į tolį – D. Burdulytė. Rutulio stūmimas 6 sv – D. Batūraitė, S. Burdulytė.

Jaunučiai (11-12 metų) 200, 400 ir 800 m – R. Raškauskas. Šuolis į tolį – R. Raškauskas.

Jauniai (13-14 metų) 800, 1500 m – M. Šileika.

Mergaitės (13-14 metų) 200 m – J. Raškauskaitė. Šuolis į aukštį, į tolį ir rutulys (6 sv) – J. Raškauskaitė. Jieties metimas – J. Raškauskaitė.

Jauniai (15-16 metų) 100, 200 m, šuolis į aukštį ir tolį – G. Batūra. Trišakis – G. Batūra. Rutulio stūmimas 4 kg, disko, jieties metimas – G. Batūra, J. Ranėius.

Mergaitės (15-16 metų) rutulio stūmimas 4 kg – A. Karasiejūtė. Jieties metimas – A. Karasiejūtė, A. Puzerytė.

Moterys: rutulio stūmimas (6 sv) – I. Petrauskienė, R. Malinauskaitė. Jieties metimas – R. Malinauskaitė.

4x100 m estafetė – II vieta Hamiltono "Kovas" – K. Alderdice, R. Alderdice, "Aušra" – R. Malinauskaitė, J. Raškauskaitė.

Vyrai (17-19 metų) 100 m – J. Lelis, E. Ginčiauskas, T. Freimanis; 200 m – J. Lelis, 400, 800 m – E. Ginčiauskas, J. Lelis, T. Freimanis; 1500 m – J. Lelis, T. Freimanas, D. Genys; 500 m – E. Ginčiauskas, J. Lelis. Šuolis į aukštį – T. Freimanas, J. Lelis, E. Ginčiauskas; šuolis į tolį – D. Genys, E. Ginčiauskas, T. Freimanas. Triušolis – J. Lelis. Rutulio stūmimas (12 sv) – D. Genys, T. Freimanas, J. Lelis, E. Ginčiauskas. Disko, jieties metimas – D. Genys, E. Ginčiauskas, J. Lelis.

4x100 estafetė vyrai – I vieta: "Aušra" – G. Batūra, D. Genys, J. Lelis, Hamiltono "Kovas" – R. Alderdice.

Moterys: 10.000 m – R. Malinauskaitė, A. Puzerytė.

Vyrai: 10.000 m – J. Lelis, D. Genys, E. Ginčiauskas.

Specialius bėgimas ir sviedinuko metimas mažiesiems (3-6 metų): 60 m, 100 m ir sviedinėlis (baseball) – A. Wilkinson, V. Ruslys, J. Wilkinson, L. Ruslys, J. Petruskas, V. Petruskas, A. Batūra.

Vyrai 35 metų ir vyresni: 100 m – A. Malinauskas. Šuolis į aukštį – R. Burdulis. Rutulio stūmimas, disko ir jieties metimas – K. Batūra, R. Burdulis.

Motery 30 metų ir vyresnės: rutulio stūmimas – B. Watson.

Siose pirmenybėse lietuviams atstovavo ir pirmenybėms vadovavo ŠALFAS lengvosios atletikos vadovas Algis Malinauskas. Jam talkino B. Wilkinson, Ir. Wilkinson, A. Malinauskas, R. Malinauskaitė, Ir. Petrauskienė. K. Š.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7 1/4% už 90 dienų term. indėl.	
7 1/4% už 6 mėn. term. indėlius	
7 1/2% už 1 m. term. indėlius	
7 3/4% už 2 m. term. indėlius	
8 % už 3 m. term. indėlius	
9 % už GIC 1 m. garantuoti investavimo pažymėjimai	
9 1/4% GIC 2 m. garantuoti investavimo pažymėjimai	
8 % už pensijų planą (variable rate)	
8 3/4% už 1 m. term. pensijų planą	
8 % už pensijų fondą – RRIF (variable rate)	
6 % už taupymo s-tas	
5 1/4-7% kasd. palūkanų sąskaita	
4 1/4-5 1/4% už kasd. pal. čekių sąsk.	

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10 1/2%	
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų 10 1/2%	
2 metų 11 %	
3 metų 11 1/4% (fixed rate)	
su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų 9 1/2% (variable rate)	
Asmeninės paskolas duodame iki \$65,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto.	
Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrejių morgičiai.	

AKTYVAI virš 64 milijonų dolerių

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydįje, bet nedaudiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$15,000. Nemo-kamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express).

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8 v. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v. po pietų (Ilepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonas 532-1149

A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.

121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 6A3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543

Nekilnojamo turto įstaiga, tarnaujanti tautiečiams nuo 1951 metų. Lietuviams nuolaida namo pardavimo atveju.

Alfonsas Garbenis, sn. (tėvas) ir
Alfonsas Garbenis, jn. (sūnus) – s a v i n i n k a i
Namų įkainojimo skyrius

HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED

25 Pineneedle Dr. P.O. 174, Aurora, Ontario L4G 3H3
Telefonas (Toronto linija) 773-6480

ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – morgičių, palikimų, investicijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD., REALTOR,
1614 Bloor St. West, Toronto, M6P 1A7
(Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARUODANT NAMĄ AR KOKIĄ NEKILNOJAMĄ NUOSAVYBĘ, VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

30 metų patirtis vakarų Toronto ir High Parko rajonuose.

KINGSWAY NATIONAL
THE SIGN OF DISTINCTION
Tel. 535-2331
arba 537-2869

RE/MAX
renown realty ltd., realtor
an independent member broker

daiva t. dalinda, B.A.
associate broker

4887 dundas st. W. 1st
Islington, ontario M9A 1B2
res: 767-0999
232-2322

PRINCE EDWARD IR BLOOR – trijų miegamųjų, puikiai išremontuotas, vienaaukštis namas. Kaina – \$239,900.
BABY POINT – gražiai išremontuotas dviejų miegamųjų namas. Kaina – \$179,900.
HIGH PARK – trijų miegamųjų namas su garažu. Kaina – \$164,900.
ISLINGTON-DUNDAS – trijų miegamųjų, labai didelis sklypas. Kaina – \$289,900.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas

Parduodant, perkant ar tik norint informaciją apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti

Justinas Raškauskas

624-6336 namų 897-0068
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

TOTAL TRADES RENOVATING

151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario

- atlieku visus elektrinius darbus – namų, įstaigų, įmonių
- parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas
- įrengiu aliumininius gaminius – lauko sienas, langus, duris, veidrodžius
- atlieku pagrindinius namų remontus – prausyklų, rūšių, padidinu namus, verandas
- uždengiu naujus stogus, išlieju (važiavimus) (driveways)

Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

A. a. **Juliaus Klypo** atminimui paaukojo Tautos fondui: Dara ir Albertas Jankūnai – \$20, S. ir Elena Bilevičiai – \$10.

A. a. **dr. Olės Klimienės** atminimui paaukojo "Tėviškės žiburiams" Irena Kabailaitė \$10.

A. a. **Antano Šukaičio** atminimui žmona Stasė paaukojo Tautos fondui \$50.

A. a. **Adelės Dauginienės** atminimui, užjaušdami dukrą Liną, sūnų Valterį ir jų šeimas, Aldona ir Jonas Vaškevičiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$20.

A. a. **Stefanijos Jagėlienės** atminimui, užjaušdami Juozą Jagėlą, dukrą Nijolę ir sūnų Algirdą su šeimomis, aukojame "Tėviškės žiburiams" \$25.

Adelė ir Aleksas Dudoniai

A. a. **Stefanijos Jagėlienės** atminimui Marytė ir Juozas Žadavičiai iš Arizonos paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$25.

A. a. **Simo Stankevičiaus** atminimui, užjaušdami brolių, seseris ir jų šeimas, aukojame "Tėviškės žiburiams" \$40.

Greičiūnai

A. a. **Leopoldo Balsio** laidotuvių proga aukojusių Kanados lietuvių fondui sąrašas turėjo būti Br. Ščepanavičius, o ne Ščepavičius.

Prof. Vytautas Skudis, būvęs sąžinės kalnys, atlikęs septynerių metų bausmę sovietiniuose kalinimuose ir lageryuose, lankysis Toronte-Mississaugoje š. m. lapkričio 11-16 d.d. su savo žmona ir dukra. Dalyvaus Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėse ir prabilis į visuomenę lapkričio 15, sekmadienį, 5 v.p.p., Anapilio salėje baigiamojo pokylio metu. Be to, jis aplankys Maironio mokyklą, dalyvaus Lietuvos vėliavos iškėlime Toronte rotušės aikštėje ir KLB tarybos suvažiavime Lietuvių namuose. Numatoma profesorius kėlionė ir Otavon, kur galės susitikti su Kanados vyriausybės pareigūnais.

Kanados japonai II D. karo metu buvo iškeldinti iš savo gyvenviečių, uždaryti stovyklose ir neteko nuosavybių. Dabar jie reikalauja kompensacijos iš Kanados valdžios. Specialus komitetas "Toronto ad hoc Committee for Japanese Canadian Redress" rengia plataus masto susirinkimą Harbord Collegiate Institute Auditorium spalio 29, ketvirtadienį, 8 v.v. Minėtąjį komitetą remia 20 tautybių organizacijos, kurių tarpe yra ir lietuvių, latvių bei estų bendruomenės.

"Juodojo kaspino" komiteto pirm. Markus Hess, estas, pasiuntė telegramą prosovietinės taikos demonstracijų rengėjams (keturiom grupėm), kviečiančią pasirinkti laisvąjį pasaulį arba Sov. Sąjungą. "Jūs niekad nepasiskaitė prieš Sov. Sąjungą, nors šiemet sovietų bombonešiai, galintys gauti skriejančias raketas, 11 kartų buvo pastebėti ties Kanados krantais. (...) Jūs niekad neklausiote kodėl jie tai daro, nepasiskaitė prieš esamą grėsmę mūsų saugumui ir suverenumui. Tačiau kai vienas mūsų sąjungininkų bando savo skriejančias bombas virš Kanados, jūs rengiate protesto demonstracijas. Kokia veidmainystė!" Vienas iš prosovietinių demonstracijų rengėjų Steve Shallhorn pareiškė spaudai, kad tai "kvailas" pareiškimas. Jų grupės norinčios taikos visur, įskaitant ir Sov. Sąjungą.

Sudaryta nauja "Jaunimo žiburių" redakcija: Rūta Girduškaitė, Marytė Balaišytė, Linas Daukša. Ji stengsis, kad jaunimo puslapis "TŽ" pasirodytų maždaug kartą per mėnesį. Ji kviečia visus, galinčius lietuviškai rašyti, bendradarbiauti.

Kabelinėje televizijoje "Rogers Cable 10" lapkričio 17, antradienį, 5 v.p.p. bus pokalbis apie Kanados dalyvavimą Atlanto sąjungoje su "Juodojo kaspino" komiteto pirmininku Markus Hess. Kitos aktualios problemos bus gildinamos lapkričio 22, sekmadienį, 6.30 v.v.

Yra įvairių darbų įmonėje "Garrett Canada" (255 Atwell Dr., Rexdale, Ont. M9W 5B8) elektronikos inžinieriams, technikams, valytojams. Techniškiems darbams priimamos merginos ir siunčiamos į paruošimo kursus. Norint ten gauti darbą, reikia atvykti įmonėn, užpildyti anketą ir po to laukti vadinamo "interview".

"The Globe a. Mail" dienraštis 1987. X. 14 išspausdino londoniško Donato Černiaus laišką, atsiliepiantį į Rudolfo K. Koglerio pasisakymą "War-time Poland". D. Č. laiške sakoma: "Nors miestas (Vilnius) buvo jėga lenkų okupuotas 1920-1939 m., tebėra Lietuvos sostinė, kaip ir buvo XIV š., kai ją įsteigė Didysis Lietuvos kunigaikštis Gediminas".

Toronto olimpiados komitetas š. m. spalio 22 d. buvo sukvietęs spaudos konferenciją Toronte miesto rotušėje, kurioje komiteto pirm. Paul Henderson kalbėjo apie tarptautinę olimpiadą Toronte 1996 m. Tais metais sueis olimpiadai 100 metų. Kadangi olimpiados pradėtos rengti Graikijoje, tai yra balsų, pasisakančių už jos rengimą Atėnuose. Bet ten nėra dabarties olimpiadoms pakankamai įrengimų. Dauguma dalyvių pasisakė už olimpiados rengimą 1996 m. Toronte. Šioje konferencijoje "TŽ" atstovavo Pr. Berneckas.

Aukos jaunimo kongresui

\$3000.00 — "Parama"; **\$1000.00** — Prisikėlimo parapijos jaunų šeimų sekcija; **\$600.00** — KLB Hamiltono apylinkės valdyba; **\$300.00** KLB Windsor apylinkės valdyba; **\$150.00** — G. M. Šernas; **\$100.00** — V. R. Dresher, V. Kramilius, S. Paciūnas; **\$50.00** — A. Bražys, kun. P. Gaida, P. V. Jankaitis, V. Sinkevičius, T. Stanulis; **\$48.00** — KLB Wellando apylinkės valdyba; **\$26.00** — P. Stepanauskas; **\$24.00** — E. Jasiūnienė; **\$20.00** — A. Barkauskas, A. Basalykas, V. Kalendrienė, V. Kulnys, I. Luomanas, J. B. Maziliauskas, J. Radvila, J. Staškevičius, I. Urbonas, R. Žiogarys; **\$15.00** — J. Baliukas, I. Kondrotienė; **\$10.00** — J. Bieliūnas, A. Gačionis, J. Gustainis, J. Jakaitis, V. Karalius, J. Kutka, O. Kuzavienė, J. Laurinavičius, V. Leverienė, L. Morkūnas, R. Slavickas, Br. Simonaitis, J. Staškevičius, J. Tamulienė, J. B. Žekas, A. Žinaitis; **\$5.00** — A. Burdulis, H. Chvedukas, A. Daunys, M. Izokaitienė, J. Nešukaitis, M. Petronis, A. Smolskis, M. Šalčiūnas, O. Šileikis, V. Stukas, A. Pivoriūnas, T. Renkauskienė; **\$4.00** — J. Pajaujis; **\$3.00** — Br. Jackevičius; **\$2.00** — A. Karasiejūtė.

Visiems aukotojams nuosirdus ačiū už paramą lietuviškam jaunimui.

KLJ sąjunga

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptaukiami seni PIGIA KAINA P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174

N. Pradėtosios Marijos vienuolijos rėmėjų surengtoje madų parodoje Čikagoje modeliuotojos: Dalia Bartkienė, Gražina Liautaud, Vida Murray

SKAITYTOJAI PASISAKO

RYŽTINGAS SPORTININKAS

Išsiuntęs šiam savaitraščiui "Lietuvių išeivijos sporto 1944-84" leidino apžvalgą, prisiminiau būdingą įvykį, liečiantį a.a. Sigitą Bacevičių. Detrotiškis Vl. Simutis, Augsburgio "Dainavos" sporto klubo apybraižoje apie vėlionį taip rašo: "Turtinga ji (Dainava) savo žinomais darbuotojais. Visų pirma, čia turi būti iškelti a.a. Sigito Bacevičiaus nuopelnai ir atlikti darbai Dainavos vardo lietuvių išeivijos sportui. Nemėgęs jokių titulų bei oficialių pavadinimų, šis žmogus buvo dedikavęs visą savo energiją, laiką, pasižymintį ir net gyvenimą sportinei organizacijai. Jeigu Augsburgio Dainava skaitoma mūsų sportinio judėjimo centru Vokietijoje, tai to centro širdis ir buvo a.a. S. Bacevičius. Jam prilygstantis darbuotojo turbūt neturėjome" (psl. 25).

Perskaičius šiuos tikrai nuosirdžius sakinius, prieš mano akis iškilo šis sporto entuziastas, "juodžiausio" darbo atlikėjas, nepaigailėjęs, ne tik savo laisvalaikio, bet ir keitęs pas vokiečius nuosavus drabužius ir sporto įrankius, sporto aprangą, dažus.

1946 ar 1947 m. amerikiečių CIC tikrino Augsburgio stovyklos gyventojus ("screening"), įsiekdami nacių simpatikų ar repatriantų. Augsburgio lietuvių tremtinių komitetas prašė kiek galint geriau ir tvarkingiau apsirengti. Tikrinimas ėjo abėcėlės tvarka. Sėdime su motina "Iaukiamajame" (tikrinimas vyko šiandieninėje aludėje "Zum Roemer" priešais Hochfeldo šventovę), laukdami išaukiant mūsų pavardės. Staiga, uždusęs į kambarį įbėga a.a. Sigitas Bacevičius (sąrašuose vėlionis buvo įtrauktas prieš mano motiną ir mane), pamiršęs tikrinimo laiką. Visų liukiančiųjų lūpose nuskambėjo trumpas "ach". Mat jis atbėgo išsitemęs baltais dažais – kelnės, batai, rankos, net ir veidas (buvo karštoka diena). Keli pasiūlė a.a. Sigitui kuo greičiausiai nubėgti į butą, nusiprausti, pakeisti drabužius. Bet jis išauktas "šaltai" įžengė į kambarį ir, kiek teko patirti, buvo labai maloniai amerikiečių priimtas.

Pavėlavimo priežastis: priešais Hochfeldo stovyklą buvo stadionas (šiandien jame stovi gyvenamieji pastatai), kuriame turėjo įvykti baltiečių legvosios atletik-

kos žaidynės. Kiekvienas "kratėsi" juodo ir murzino darbo. Tik ne Sigitas! Su baltų dažų kiburu jis "sutvarkė" bėgimo takus, atlikdamas sporto aikštėje ir kt.

juodžiausią darbą. Gaila, kad redaktorai užmiršo šį kuklų sporto darbuotoją įamžinti leidinyje bent maža nuotrauka.

K. Baronas, V. Vokietija

Jieškomas kelionių agentūros dalininkas

Mes rengiame keliones autobusu. Pavyzdžiui: Vokietija, Lenkija, Lietuva iš Amsterdamo. 17 dienų: 2.575 DM. Ir daugybę kitų kelionių Sovietų Sąjungoje. Kreiptis: "Ideal-Reisen", Volgersweg 58, 3000 Hannover 1, West-Germany. Tel.: 0511/34 42 59. Telex: 923-727 Ideal d

1987 m. lapkričio 14-15 dienomis Toronto Lietuvių namuose įvyks KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS XIII-sios krašto tarybos suvažiavimas

Lapkričio 14, šeštadienį nuo 9 v.r. iki 4.30 v.p.p.

Registracija, suvažiavimo atidarymas, KLB krašto valdybos, apylinkių ir kiti pranešimai, diskusijos tema "Ryšiai su kraštu", kuriom išanga padarys dr. Petras Lukoševičius.

12.30 v.p.p. disidentų, neseniai atvykusio iš Lietuvos, VYTAUTO SKUODŽIO žodis.

4.30 v.p.p. Vakarienis. 12.30 v.p.p. 3691

Lapkričio 15, sekmadienį nuo 10 v.r. iki 12 v.p.p.

Tęsinys diskusijų "Ryšiai su kraštu", kiti suvažiavimo reikalai, nutarimų svarstymas bei priėmimas, uždarymas.

Visuomenė kviečiama dalyvauti. Registracijos kaina asmeniui – \$25.00 (įskaitant pietus ir vakarienę). Prašome užsiregistruoti iš anksto paskambinant į KLB raštinę (416) 533-3292.

KLB krašto valdyba

LAPKRITIS – SOLIDARUMO MĖNUO

Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės valdyba skelbia lapkričio mėnesį solidarumo mėnesiu.

Visi Mississaugos, Toronto ir apylinkės lietuviai prašomi per lapkričio mėnesį sumokėti nario (solidarumo) mokestį (\$5.00). Tai pagrindinės lėšos KLB Toronto apylinkės valdybos veiklai.

Jūsų patogumui paduoti prašymai leisti mokesčio rinkimo punktus (stalus) parapijų salėse ir Toronto Lietuvių namuose sekmadieniais. Taip pat atitinkamas korteles galima užpildyti kredito kooperatyvuose, kad nario mokesčius būtų automatiškai pervestas iš Jūsų einamosios sąskaitos į KLB Toronto apylinkės sąskaitą.

KLB Toronto apylinkės valdyba

LEONAS LÉTAS MUON REST ENERGY

1969 FILM SCRIPT FOR 4-D SCREENS

Keturių matavimų ekranui taikomų FILMŲ scenarijus

1987 metų EKSKURSIJOS Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS

Rugsėjo 30 — spalio 16 10 dienų Vilniuje.

Sudaromi iškviestimai ir vizos pavieniuo važiuojantiems.

Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus. Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu.

V. BAČĖNAS
KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ontario M5V 2A1

Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. (416) 593-0600

"IBM-COMPATIBLE" mikro-kompiuteriai ir "software"

namų, įstaigų, prekybos ir mokslo reikalams

- Turime pasirinkimą XT, 286, 386 modelių
- Prieinamos kainos / patikimi gaminiai
- Taisyimo ir techniški patarnavimai
- Lietuvės savininkas

"REAL TECHNOLOGIES" Tel. (416) 270-2583 Mississauga

Advokatė JOANA E. KURAS, LL.B.

kartu su advokatu Petru Šimonėliu perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 prie Windermere Ave., Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas (staigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS, B.A. M.L.S. LL.B.

kartu su advokate Joana Kuraite perėmė a.a. advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonai:
prie Windermere Ave. (staigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4 namų 621-2136

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.

Telefonas (416) 864-2734

- Turi daugiau kaip 10 metų patyrimo investicijų srityje
- Aukso kasyklų analizuotojas
- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds"
- Sažiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai

Moss, Lawson & Co. Limited
48 Yonge Street, Toronto, Ont. M5E 1G7

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker

Juozas (Joseph) Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.

1700 bloor street west toronto, ontario M6P 4C3 769-1616

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 10 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

Devenių kultūros fondo leidiniai

- Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE, \$15.00, JAV
- Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE, \$15.00, JAV
- Jokūbas Dagys, SCULPTURES (meno albumas), \$35.00, JAV
- J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS, \$6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

VISI DALYVAUKIME LIETUVOS KRIKŠČIONYBĖS sukakties išklmės Toronte:

lapkričio 14, šeštadienį,

12 v., Lietuvos vėliavos iškėlime prie miesto rotušės;

7 v.v. — koncerte Ryersono teatre (43 Gerrard St. E.);

8 v.v. — eisenoje į Šv. Mykolo katedrą;

lapkričio 15, sekmadienį,

2 v. p. p., pamaldose Šv. Mykolo katedroje;

baiginiame pokilyje — Anapilyje 5 v.p.p.

TORONTONT

Anapilio žinios

— „Šatrijos“ ir „Rambyno“ skautų tūntai, minėdami Lietuvos skautų įsteigimo 69-ias metines ir pradėdami naują veiklos sezoną, dalyvavo organizuotai su savo vėliavomis 9.30 v.r. Mišiose ir po jų — iškilmingose sueigoje.

— Mišių tarnautojai — Vytautas Mockus, Linas Narušis, Rimas Pečiulis dalyvavo specialioje iškilmėje Šv. Mykolo katedroje ir buvo apdovanoti kardinolo Carterio medaliais.

— Specialus autobusas lapkričio 15, sekmadienį, veš maldininkus nuo „Vilniaus“ rūmų Toronte į Šv. Mykolo katedrą 1 v.p.p.; nuo katedros 4.15 v.p.p. veš maldininkus į „Vilniaus“ rūmus ir į baiginią krikščionybės iškilmę pokilyje Anapilyje; 9 v.v. veš atgal prie „Vilniaus“ rūmų Toronte. Registracijos klebonijoje tel. 277-1270. Įėjimas į Šv. Mykolo katedrą — iš Bond St.

— Rengiasi tuoktis Ričardas Petronis su Dalia Pažerūnaitė (ne Pažeraitė, kaip per klaidą išspausdinta „TŽ“ 45 nr.).

— Tautiečiai kviečiami registruotis klebonijoje naktiniam maldos būdėjimui Šv. Mykolo katedroje lapkričio 14-15 naktį (bent vienai valandai).

— Parapijos tarybos susirinkimas — gruodžio 3, ketvirtadienį, 7.30 v.v., parapijos salėje.

— Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmės parapijoje surinkta \$5,408.42.

— Kanados lietuvių kultūros muziejaus statybai paaukoko \$100 M. P. Krilavičiai; parapijai: \$200 — V. Urbanas; \$150 — V. G. Balšiai; \$100 — A. Krilavičius, J. Jankauskas, M. Yčas; \$75 — dr. J. H. Žmuidzinai; \$50 — S. Cicėnienė, S. V. Kneitos, P. O. Dabkai, V. Kubilienė, O. Kirvaitienė; kun. P. Ažubalo stipendijų fondui — H. Eidukevičienė \$100.

— Mišios lapkričio 15, sekmadienį, 9.30 — už Tamošiūnų mirusiųs, 11 v.r. — už Pundzių mirusiųs.

Išganytojo parapijos žinios

— A. A. Aleksandro Maurušaičio atminimui vietoj gėlių laidotuvių paaukoko šios parapijos moterų draugijai: \$20 — p.p. Dagilijai; \$10 — p.p. Langai, Pūkai, Tarydai, Dambarai.

— A. a. Jono Kasiulio atminimui vietoj gėlių paaukoko Išganytojo parapijai: \$40 — p.p. Krivickai; \$20 — p.p. Krygeriai, Dambarai; par. moterų draugijai \$20 — p.p. Pūkai.

Lietuvių namų žinios

— LN 35-metis iškilmingai paminėtas lapkričio 7 d. Dalyvavo 350 asmenų. Nuširdi padėka rengėjams, ypač LN moterų būrelio pirmininkei Adai Jucenei už jos iniciatyvą pakviečiant kvartetą ir aprūpinant jo narius nakvyne.

— Sekmadienio popietėje dalyvavo per 300 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: Emanuelis Jarašiūnas, Bronius Seliukas, Antanas Polikaitis, Rimtautas Dabšys ir Raimonda Apeikytė iš Los Angeles, M. Stoki iš Čikagos ir R. Danaitytė iš Otavos.

— Spalio 25 d. LN buvo sukeisti lietpalčiai. Radusį prašau skambinti 762-8324.

— LN reikalingas tarnautojas valymo, tvarkos ir dažymo reikams. Darbas yra nuolatinis, bet gali būti pritaikytas dirbančiam ir kelias dienas per savaitę. Skambinti LN vedėjui T. Stanuliui 532-3311.

Lietuvos krikščionybės sukakties renginiais Toronte per Lietuvos kankinių parapiją gauta \$5408.42. Prel. dr. P. Gaida, kun. J. Staškus ir J. Prišas aukoko po \$100, kiti po mažiau. Lietuvos krikščionybės sukakties komitetas nuširdžiai dėkoja klebonui kun. J. Staškui už pastangas renkant aukas ir visiems aukojusiems didesnę ar mažesnę sumą. Taip pat jis dėkoja p. p. Danaičiams už atspausdinimą bi-lietų iškilmę vakarienei.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Šv. Rašto seminaras vyksta trečiadieniais, 7.30 v.v.

— Susituokė Vida Vaitkevičiūtė su Mark Sawicki.

— Pakrikštytas Aleksas-Edvardas, Arūno ir Dominikos Sabaliauskų sūnus.

— Vaikų koncerte — kaukių baliuje spalio 25 d. dalyvavo 120 vaikų su savo tėvais ir draugais.

— Jaunučių ateitininkų susirinkimas — lapkričio 15, po 10.15 v. Mišių, klebonijos patalpose.

— Platinami pakvietimai po Mišių salėje į klebono 25 metų kunigystės sukakties minėjimą, kuris įvyks š. m. gruodžio 6 d. Programoje: 4 v.p.p. Mišios šventovėje, vakarienė parapijos salėje. Šį minėjimą organizuoja parapijos taryba, kuriai pirmi-ninkauja V. Taseckas.

— Nauji vargonai jau įrengti ir veikia mūsų šventovėje.

— Parapijai aukoko: \$440 — A. R. Rygeliai; \$100 — L. Paulauskienė, A. Kairienė, G. H. Chvedukai, dr. A. V. Lukai, S. E. Puvaskiai, R. M. Rusinai, B. St. Ulozai, R. V. Žilinskai; \$50 — K. S. Pivorai, P. F. Stirbiai; pranciškonų klirikių fondui: \$100 — J. V. Plečkaičiai; \$50 — U. Apanavičienė, \$30 — J. Z. Didžbaliai; novenai: \$100 — S. Baršutis, Alf. Carson, Z. R. Rimšos, D. V. Simonaitis; \$65 — E. Mardosienė; \$60 — I. Kairienė; \$50 — O. Adomavičienė, O. S. Gotšeldai, A. J. Baronačiai, A. K. Ambrozaičiai, J. V. Ignaičiai, P. Basys, A. Kupitis, P. L. Murauskai, J. V. Puvaskiai, S. Rakšienė, J. M. Vaseriai, J. A. Zakai; vargonų vajui: \$513 — A. E. Mačiulaičiai; \$200 — A. A. Lukošiai; \$100 — Pr. Radzevičiūtė-Klimienė, L. V. Balaišiai, P. Čiurlys, B. Čiur-nienė, J. Z. Didžbaliai, A. A. Lukošiai, L. S. Olekai, J. V. Puvaskiai, A. Šiukšta, J. B. Tamulioniai, R. V. Žilinskai.

— Mišios lapkričio 15, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Mariją Štukiene, 9.20 v.r. — už a.a. Antaną ir Sofiją Laurinavičius, 10.15 v. r. — už Vėlinių novenai paves-tusius, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius, 7 v.v. — už a.a. Bronių Matusevičių.

Lapkričio 14-15 savaitgalis yra skirtas Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėms. Jos turėtų gausiai dalyvauti ne tik tai Toronto — Mississaugos, bet ir Hamiltono bei kitų kolo-nijų tautiečiai. Tai Lietuvai skirtos dienos, kviečiančios visus lietuvius dalyvauti. Numatyta iškilni programa, imponuojanti visiems. Vyresnio amžiaus tautiečiams užsakytas specialus autobusas (žiūr. Anapilio žinios). Nuo gausaus tautiečių dalyvavimo priklauso iškilmų pasisekimas.

Toronto Maironio mokyklą lapkričio 14, šeštadienį, aplankys prof. Vytautas Skuodis su šeima. Visi mokiniai dalyvau-s priėmimo mokyklos auditorijoje 9.30 v.r. Kviečiame lituanistinių kursų studentus ir visų mokinių tėvus dalyvauti priėmime. Mokiniai turės progos pasikalbėti su V. Skuodžiu pamokos metu. Vėliau, 11.15 v.r., autobusas veš vyr. skyrių mokinius kartu su V. Skuodžiu į miesto rotušės aikštę kur bus iškelta Lietuvos vėliava kaip ženklas prasidedančių Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmų Toronte.

Ryšium su Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėmis Toronte ir KLB krašto tarybos suvažiavimu „Atžalyno“ bazara — popietė 1987 m. lapkričio 15, sekmadienį, neįvyks.

Tautos fondui a.a. Juozas Urbanas savo testamentu paaukoko \$1000.

KLB Sault Ste. Marie apylinkės valdyba, įvertinama „TŽ“ paslaugas, paskyrė jiems \$50 auką.

“Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva”

kantata ir kiti kūriniai bus atlikti 150 asmenų choro Ryersono politechnikos instituto salėje 1987 m. lapkričio 14, šeštadienį, 7 v.v.,

dalyvaujant solistams — A. Pakalniškyte, S. Žemelyte, R. Strimaičiui, V. Verikaičiui ir orkestrui. Kantatos autoriai — poetas H. Nagys ir muz. A. Stankevičius, kitų kūrinių — muz. A. Stankevičius ir muz. J. Govėdas. Bilietai: \$12, \$10, \$8, \$5. Gaunami Toronte: Prisikėlimo parapijoje — pas B. Genčių (532-8531), Anapilyje — pas K. Pajaujį (621-5468), Hamiltone — Aušros Vartų parapijoje pas E. Gudinskienę (547-1967).

Lietuvos krikščionybės iškilmų BAIGMINIS POKYLIS - lapkričio 15, sekmadienį, 5 v.p.p., Anapilio salėje.

Pagrindinis kalbėtojas — neseniai iš Sibiro lagerių paleistas prof. Vytautas Skuodis. Bilietai — \$15 asmeniui (pilna vakarienė). Gaunami pas aukščiau minėtus asmenis. Vietų skaičius ribotas. Įsigykite bilietus iš anksto! LKS komitetas Kanadoje

Nekaltai Pradėtosios Marijos vienuolijos Toronto skyriaus ir jo rėmėjų rengiama

METINĖ ŠVENTĖ -

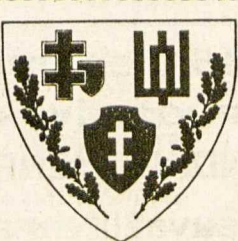
1987 metų lapkričio 22, sekmadienį, 5 valandą po pietų, Prisikėlimo parapijos salėje.

PROGRAMOJE: kun. dr. VALDEMARO CUKURO paskaita

“Mūsų palaimintasis Jurgis”, sol. Lindos Marcinkutės koncertas, vakarienė.

Visi ir visos kviečiami dalyvauti.

Įėjimas — \$18, pensininkams ir studentams — \$15.

Lietuvos kariuomenės atkūrimo metinių

MINĖJIMAS

Paskaitą skaitys — visuomenininkas Stasys Jokubaitis.

Meninę programą atliks sol. A. Simanavičius, akompaniatorė D. Rotkienė ir tautinių šokių grupė “Atžalynas”, vadovaujamas V. Vitkūnaitis ir A. Zenderienės.

Minėjimo dalyviai bus pavašinti kava su skanumynais.

Minėjimą rengia ir visus dalyvauti nuširdžiai kviečia —

Toronto VI. Pūtvio šaulių kuopa

rengiamas lapkričio 22, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose.

Toronto Lietuvių namuose š.m. lapkričio 28, šeštadienį, 7 v.v., žurnalo “Tautos gyvybė” Čikagoje redaktorė Birutė Kemežaitė

skaitys PASKAITA tema:

“Kritiškas žvilgsnis į išeivijos spaudą”.

Joje bus apžvelgiama periodinė išeivijos spauda, kryptis bei ateities perspektyvos.

Po paskaitos bus atsakoma į klausimus. Visi, suinteresuoti lietuviška spauda, kviečiami dalyvauti. Įėjimas — laisva auka. Rengia — TLN kultūrinė komisija

Visi maloniai kviečiami į

“VILNIAUS DIENA”,

rengiamą š.m. lapkričio 29, sekmadienį, 3.30 v.p.p., Toronto Lietuvių namų karaliaus Mindaugo menėje (1573 Bloor St. W.)

PROGRAMOJE: Toronto Maironio mokyklos mokinių pasirodymas,

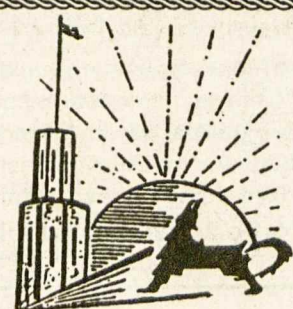
Birutės Kemežaitės, žurnalo “Tautos gyvybė” redaktorės iš Čikagos, paskaita

“Nesibaigianti kova dėl Vilniaus”, Toronto lietuvių vyrų choras “Aras”,

vadovaujamas solisto Vacio Verikaičio, solistas Rimas Strimaitis ir

muz. Jonas Govėdas. Įėjimas — \$5.00. Petraukos metu galima bus pasivašinti kava.

RENGĖJAI — Vilniaus krašto lietuvių sąjunga Kanadoje ir Toronto Lietuvių namų kultūrinė komisija

PROGRAMOJE: Toronto Maironio mokyklos mokinių pasirodymas,

Birutės Kemežaitės, žurnalo “Tautos gyvybė” redaktorės iš Čikagos, paskaita

“Nesibaigianti kova dėl Vilniaus”, Toronto lietuvių vyrų choras “Aras”,

vadovaujamas solisto Vacio Verikaičio, solistas Rimas Strimaitis ir

muz. Jonas Govėdas. Įėjimas — \$5.00. Petraukos metu galima bus pasivašinti kava.

RENGĖJAI — Vilniaus krašto lietuvių sąjunga Kanadoje ir Toronto Lietuvių namų kultūrinė komisija

KANADOS LIETUVIŲ FONDO
METŲ VEIKLOS

25 MINĖJIMAS

su menine programa ir B. Stanulienės paruošta vakariene įvyks

š. m. gruodžio 5, šeštadienį, 6 v.v., Toronto Lietuvių namuose.

Meninę programą atliks Toronto lietuvių vyrų choras “Aras”, solo Vacys Verikaitis, sol. Rimas Strimaitis, akompaniatorius Jonas Govėdas

Kviečiame bilietus įsigyti iš anksto sekmadieniais po pamaldų Prisikėlimo ir Lietuvos kankinių parapijų salėse arba Toronto Lietuvių namuose pietų metu. Dėl rezervacijų skambinti H. Stepačiui 233-8396. Bilietų kaina — \$15.00.

Kanados lietuvių fondas

MONTREALQUE

Etninių grupių posėdžiai įvyko spalio 31 d. ir lapkričio 1 d. Montrealyje. Tarybą sudaro 36 etninės grupės. Šiuose posėdžiuose lietuviams atstovavo KLB Montrealio apylinkės pirm. Arūnas Staškevičius.

Dr. Jadvyga Rimšaitė atvyksta iš Toronto ir lapkričio 18, trečiadienį, 1 v.p.p., “Rūtos” klube skaitys paskaitą “Gyvenimas Egipte prieš 5000 metų”, iliustruodama skaidrėmis. Kviečiami nariai, narės ir svečiai pasiklausyti.

Jonas Adomonis, Izidorius Mališka ir Liudas Stankevičius išskrido trim savaitėm pasidaryti po Indiją.

Siais metais Montrealyje svečiuojasi daug giminių ir okupuotos Lietuvos B.S.

Metinė “TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ” prenumerata nuo 1987 m. sausio 1 d. — \$22 doleriai, (naujam skaitytojui — \$18), rėmėjo prenumerata — \$25, garbės — \$30. Prenumerata JAV-se — amerikietiškais doleriais.

Prof. VYTAUTAS SKUODIS, buvęs sovietų kalbų, kalba VLIKo suvažiavime Montrealyje 1987 m. spalio 10 d. Toronte jis lankysis lapkričio 14-15 d.d. savaitgalį, dalyvaus Lietuvos krikščionybės sukakties iškilmėse ir pasakys kalbą baiginiame pokilyje Anapilio salėje, Mississaugoje, lapkričio 15, sekmadienį, 5 v.p.p.

Greitas ir tikslus patarnavimas

Tel. Bus.: 722-3545 PETRAS ADAMONIS
Res.: 256-5355 C. I. B.
GAISRAS - AUTOMOBILIAI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ
KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapija
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS — virš \$23,000,000 REZERVAS — virš \$750,000.

MOKA UŽ:

Certifikatus	9 1/2%	Taupymo — special.	5 1/2%
Term. indėlius:		Taupymo — su gyv. dr.	5 1/4%
1 metų	8 1/2%	Taupymo — kasdienes	5 %
180 d. - 364 d.	7 3/4%	Einašos sąsk.	4 1/2%
120 d. - 179 d.	7 1/2%	RRIF — RRSP — term.	9 1/4%
60 d. - 119 d.	7 1/4%	RRIF — RRSP — taup.	6 1/2%
30 d. - 59 d.	7 %		

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 11%, asmenines — nuo 11%

Informacija apie naujausias palūkanas “Lite”
KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	—	—
Ketvirtadieniai	12.00- 8.00	4.00-8.00	—
Penktadieniai	10.00- 6.00	2.00-6.00	—
Sekmadeniai	10.30-12.30	—	10.30-12.30

TORONTONT Lietuvių namų sukaktis

Toronto LN 35-rių metų sukaktis paminėta specialia iškilmė 1987 m. lapkričio 7 d. Susirinkus gana gausiai auditorijai, programos vedėjas Audrius Šileika tarė įvadinį žodį, valdybos vicepirm. E. Pamataitis išreiškė padėką visiems LN darbuotojams bei jų rėmėjams lietuviškai ir angliškai. Programos pabaigoje LN sveikino metropolinio Toronto tarybos narys D. Shae, reikšdamas viltį, kad išsipildys ir kita svajonė — bus pastatyti Lietuvių slaugos namai. KLB krašto valdybos vardu sveikino jos pirm. adv. A. Pacevičius, Toronto apyl. valdybos — jos pirm. L. Radzevičius, gen. Lietuvos konsulo vardu — jo sūnus prof. J. Žmuidzinas iš JAV, “Paramos” vardu — pirm. D. Vaidila, “Gintaro” — J. Karasiejus. Raštu sveikino valstybės sekretorius ir daugiaukultūrijų reikalų ministeris D. Crombie.

Koncertinę programos dalį atliko vyrų kvartetas iš Los Angeles, akompaniuojamas R. Apeikytės. Koncertas žavėjo klausytojus puikiu dainavimu, vaidyba, humoru ir nauju repertuaru. Porą muzikos kūrinių virtuosiškai atliko pianistė R. Apeikytė. Tai aukšto lygio vienetas, kurį Torontas išgirdo pirmą kartą ir tikisi jį vėl išgirsti ateinančių pavasarį.

Vasario 16 gimnazijai paaukoko \$150 KLB Sault Ste. Marie apyl. valdyba ir \$1,000 dr. J. Kaškelis testamentu. Dėkojame už aukas ir laukiame iš kitų lietuvių bei KLB apylinkių valdybų paramos savos gimnazijos išlaikymui ir apdegusios pilies atstatymui. Aukas siųsti per KLB krašto valdybos išd. J. Kristolaitį (Box 446, Waterdown, Ont. L0R 2H0) arba per Toronte esančius lietuvių bankelius išrašant čekius Vasario 16 gimnazijai.

L. Tamošauskas, KLB švietimo komisijos narys

Stipendijų fondas. Kanadoje yra A. ir J. Kojelaičių vardo stipendijų fondas, kuris duoda stipendijas iki \$2,000-1,500 universiteto studentams, siekiantiems mokslo laipsnio, ir lankantiems Vasario 16 gimnaziją mokiniams. Be to, moka premijas studentams, parašiusiems profesorui rašto darbą iš lituanistikos.

Stipendijos ir premijos mokamos ne tik Kanados jauniui, bet ir kitų valstybių. Prašymai stipendijoms ir premijoms gauti gali būti paduodami bet kada. Jie yra svarstomi tuojau. Prašant stipendijų, reikia nurodyti savo finansinę padėtį, pridėti profesoriaus ar universiteto pažymėjimą, ką studijuoja ir nurodyti lietuvišką savo veiklą. Prašymus siųsti: KLF A. ir T. Kojelaičių stipendijų fondo komisijai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1A6.

Aštuoniadėšimtąjį gimtadienį savo šeimos būrelyje atšventė Albina Kriaučiūnienė slaugos namuose. Ją kasdien lanko torontiškos dukros.

HAMILTONE, privačiame name, antrame aukšte, išnuomojamas butas dviejų miegamųjų, dviem asmenim pensininkam. Tel. 547-4093.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

NERŪKANTI PENSININKĖ ieško buto. Skambinti tel. 534-5752 Toronte.

JIEŠKOMA MOTERIS prižiūrėti material senelių namuose po keletą valandų per savaitę. Prašoma skambinti 233-6775 arba 533-3292 Toronte.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gerimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronte.